

ÁRA 1500 KORONA

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 42—49, L 998—04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára 1.500 K

Budapest, 1926.

VII. évfolyam, 23. szám.

Vasárnap, június 6.

Apponyi Albert.

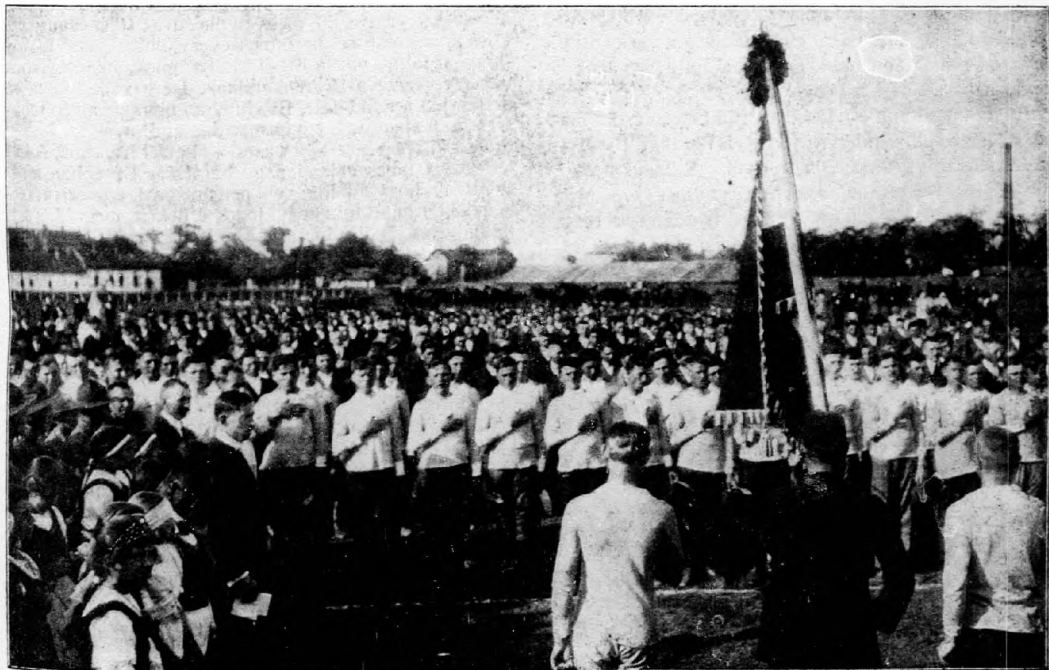
Mikor az őserdőt kiirtják, egy-egy hatalmas tölgyet meghagynak mutatónak, hogy hirdesse, mutassa az embereknek, milyen társaságban nőtt fel, erősödött meg s milyen viharoknak állott ellent.

Apponyi Albert ilyen visszamaradt tölgye, ilyen mutatónak meghagyott szálfája annak az erős egyénekben, annak a kiváló emberekben gazdag kornak, melyet ma sirva vágyunk vissza, melyet ma fájó sóhajtással «boldog Magyarországnak, nagy Magyarországnak» emlegetünk.

Nyolcvan évnek súlyával a vállain jár közöttünk; nyolcvan évnek derűje, borúja, öröme, bánata, vígsága, szenvedése, reménye és gyásza testesül meg benne! Élő emlékezete a boldog multnak, szenvedője a gyászos jelennek, hirdetője, hívője a szebb jövőnek.

Fiatalon, kezdő politikus korában, öregekhez illő higgadtság, komolyság, bölcs megfontoltság jellemezte s most nyolcvan évvel a vállain, megviseelve, megtépve az élet viharaitól, fiatalokhoz illő lelkesedéssel munkálja új élethez vezető útjait a nemzeti feltámadásnak.

Sokszor szemére vetették, hogy politikai pályafutása alatt változtatta politikai elveit, hogy hatvanhetesből

Püspökladányi leventék fogadalmat tesznek az új zászlóra.

negyvennyolcas, hogy ó-konzervatívból a demokrácia szószólója lett. De az elfogulatlan bíráló, a tárgyilagos ítéletmondó ezeket a vádak mind nem találja indokoltak, mert nem Apponyi Albert változott és váltogatta elveit, hanem a haladó kor, a nemzeti érzés idomult, simult, alakult úgy, hogy az ő látszólagos, névben különböző pártváltozása egyenes folytatása volt annak, amit addig is képviselt.

A hosszú évtizedek alatt, melyet Apponyi Albert a politika első vonalában végigküzdött, mindig megmaradt annak, ami első fellépétek volt: a nemzeti eszme, a keresztény irány rendíthetetlen harcosának, megmaradt annak az előkelő fegyverekkel küzdő ellenfélnek vagy fegyvertársnak, aminek a politikai porondon való első fellépétek mutatkozott.

Csak fájlalni lehet, hogy ezen a téren nem tudott iskolát csinálni, hogy azok, akik vele, mellette küzdöttek, ezt az előkelő harcmódot tőle el nem tanulták, hogy ime, nyolcvan éves korában, patriarchai bölcseséggel megáldva, ismét válnia kell azoktól, akiknek politikai felfogása, politikai célja azonos ugyan az övével, de harcmódora, politikai eszközei az ő visszatetszését, kárhözátását váltják ki.

A római költő befejezvének verseskötetét, így énekelte: «Ércnél maradandóbb emléket állítottam magamnak, melyet sem az idők mulása, sem az emberek gonoszsága, el nem rabolhat tőlem!» A nyolcvanéves Apponyi Albert, nagy időnké még köztünk jár, a kiváló tehetségek erejének meghagyott hatalmas tölgye, méltán hivatkozhatik a római költőre, mikor élete munkáján végigtekint. Ő is ércnél maradandóbb emléket állított magának a magyar nép szívében, lelkében.

És ha megállunk a letarolt őserdő helyén és ha magunk elé képzeljük a kidőlt szálfákat, a Tiszákat, Bánffyut, Ugront, Kossuth Ferencet, Justh Gyulát, Szilágyi Dezsőt, Csáky Albint, Széll Kálmánt, Fejérváryt s még távolabbra Deák Ferencet, id. Andrássy Gyulát, igazában az egész Nagy-Magyarországot, könnyekkel szemünkben köszöntjük az árván visszamaradt erős tölgyet, Apponyi Albertet s kívánjuk reá az Isten legnagyobb áldását, azt, ami megadatott a bibliai vén Simeonnak: lássák meg az ő szemei az ígért földjét, a felszabadult, megint eggyé lett Nagy-Magyarországot a régi fényben s a régi dicsőségben!

Vázsonyit gyászolják a demokraták. A magyar becsület is azt tartja, amit a latin közmondás, hogy halottról vagy semmit, vagy jól szabad csak mondani. Nem beszélünk hát sokat Vázsonyiról. Mindenki tudja róla, hogy a demokráciát bizonyos felekezeti, helyesebben faji jelleggel festette alá. A falu érdekeivel szemben a városi közvetítők érdekeiért harcolt. Harcmódora sok ellenséget szerzett neki. Egyet azonban el kell ismerni róla s ez az, hogy a háború utolsó évében bátran szállt szembe a szocialista borbénon előre törő kommunisztákkal s követelte Károlyi Mihályék letartóztatását. Ennek dacára az utóbbi években jéketlen gyűlölete a szociáldemokratákkal egy frontra terelte. Most jolyik a harc örökségéért, ki legyen a demokrácia vezére: Rásai vagy Nagy Vince! Egyiket se irigyeljük tőle. Csak mint jellemző tünetet szögezzük le, hogy már a ravatalnál tülekednek. Náluk ez így megy...

Nem nyugosznak az ország ellenségei.

Állandóan szitfák a gyűlölködés tüzet. Lehetetlen vágyukat s igazságtalan vádakát keltenek az egyszerű emberek körében. Mivel a házhelyépítkező hitelakciója nem kezdődött még meg ténylegesen, már szitfák az elégedetlenséget. Hát ugyan ki mondta azt, hogy kétszáz ezer házhelyes egyszerre kap mind anyagfőcsont? Mennyi pénz kellene ehhez, csak tessék kiszámítani. Valóságos csoda az is, hogy a lerongyolt kis ország már $5 + 5 =$ összesen 10 milliárd aranykoronát tud az idén ilyen kölcsönökre fordítani. De ebből nem lehet egyszerre háromszor falu házhelyét felépíteni. Legyen türelemmel csak a jóvaló földművesnép. Csonkamagyarország gondoskodik minden fiáról úgy, ahogy tud, de igazságos sorrendben. Előbb azok a helyek jönnek, ahol 500-2000 házhely van kiosztva s itt is a hatázi esetek az elsők. Másrészt nem is olyan kis dolog a telepek felállításra, hogy egyik napról a másikra föl lehessen azokat állítani. A Faluszövetség rajta van, hogy sürgesse a kislakásépítő telepek felállítását, de másrésztől vigyázni kell, hogy rosszakaratú heccelők ne szitfák az elégedetlenséget. Ugyan hol lennének, ha ezek a heccmástersek vezetnék az országot! Jutna-e akkor nem 150 milliárd, hanem csak egy is a házhelyesek kölcsönre! — Az országon kívül még a franktőllettel piszkálják ellenünk a titkos agitátorok a külföldet. Nincsenek az itélettel megelégedve, mert a bíróság ki-mondta az igazat. Persze nekik is tessék volna, ha minden nemzeti érzésű államférfiút elítéltek volna Bethlennel az élükön, ha nem is volt részük a kalandos vállalkozásban. A józan magyar nép láthatja, hogy mindazonon jól akarják borítani az ország bekéjét. De kinek lenne ebből haszna? A dolgozó embereknek nem, mert akkor lenne csak igazán nyomor ebben az országban. Ebből elég volt egyszer.

A belga bürok példája.

Harmincöt éve áll fűnn a belga Boerenbond (kijevte: Burenbund). A világ egyik leghatalmasabb földmívelő szervezete ez, mely pünkösd hétfőjén ünnepelte Löwen városában harmincöt éves jubileumát. Ahány flamand faluja van a belga királyságnak, mindegyikben van szervezete a Boerenbondnak. De a vallon falvakra is kiterjed a működése. Belgiumban ugyanis a nép többsége a hollandival egyforma flamand nyelven beszél. Csak a kisebb része — a vallon — beszél franciául. A két fél között nincs valami nagy barátság. De abban megegyeznek, hogy a földmívelő polgárságnak erős szervezetben kell tömörülni, hogy jogos érdekeit megvédje s a földmívelés jövőjét biztosítsa.

A bürokra még sokan emlékeznek. Délafrikában küzdöttek hőiesen az angolok ellen. A bürok szabadságharca hónapokig tartott. Az angolok fölülkerekedtek ugyan, de kénytelenek voltak Krüger búr vezér népének meglehetősen önállóságot adni. A délafrikai bürok Hollandiából vándoroltak Délafrikába. A belgumi flamandok is ebből a vérből valók. Bürok ők is.

Búr annyit tesz, mint Bauer. Ez pedig a földmívelőknek a neve a germán népeknél. A belga bürok győnyörű ünnepén a délafrikai búr szabadságharcok jutatót eszünkbe. Ez a búr nép csodálatos fegyelmeltséggel és lelkesedéssel tüntetett a Burenbund (a belga Földmívelőszövetség) székhelyén összetartása mellett. Az ipari Belgiumban, ahol a vörös szocializmus olyan sok ipari munkást tart terrorja alatt, négy száz falu ugyanannyi földmívelőszervezete vonult föl zászlók alatt s fanfáros zenekarokkal. Pontosan ötven ezer kisgazda vett személyesen részt a tüntető fölvonuláson, hogy tanúságot tegyen hite, hazaszeretete és a földmívelő polgári összetartás mellett.

A hercegeknek mondta a hálaadó istentiszteletet s a nagygyűlésen a miniszterelnök és földmívelésügyi minisz-

ter beszéltek. Az európai agrárszágok képviselői is ott voltak: franciák, hollandok, olaszok, spanyolok, svájciak, lengyelek, luxemburgiak s mi magyarok is. Szívesen láttak bennünket, mert tudják, hogy nekünk is van Faluszövetségünk, melyben a hazafias, vallásos és öntudatos földmivelő polgárság mind nagyobb táborban egyesül. Mi pedig, akik ott és a földmivelők világ-szövetségének ott tartott ülésén képviseltük a magyar földmivelő polgárságot, csodálattal és örömmel néztük a hatalmas és erőteljes agrár ünnepet. S ez az ünnep a maga gyönyörű arányaival kettőről győzött meg. Először arról, hogy a földmivelő polgárság egységes táborát nekünk is ki kell építeni mielőbb hatalmas méretekben a Faluszövetségben, másodsor arról, hogy mégis van erő, mely a vörös áradatnak győzelmesen állja útját: a kereszt és föld testvérisége.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Befejeződött a költségvetési vita. Végre! Sójáht fel az egész ország. Soha ilyen pazarló módon nem bánt a munkára szánt idővel országgyűlés, mint ez a mostani. Majdnem egy év múlt el komoly alkotások nélkül. Majdnem egy év lett elpocsékolva, elrabolva a nemzetétől. Az inség, a nyomorúság kopogtat állandóan az ajtónk előtt, az élet követeli a korszerű törvények megalkotását, a gazdasági élet úgy epekedik a politikai nyugalom után, mint a kiszikkadt szántóföld az áldott eső után s mind hiába, mert a magyar betegség, a politikai pártok tusakodása, nem ad, nem engedélyez időt másra, mint meddő vitákra, üres szövecsérlésre, mert mindennél fontosabb, hogy a szociáldemokraták, a liberálisok, az Andrássy-csoport teledbészlje az ország fejét s megpróbálja elbódítani a közvéleményt, hogy ők hordják tarolyukban a világmegváltó orvosságot. És ez az orvosság nem más, mint az ő hatalmuk, az ő uralomrajutásuk, mely jelenti az állítólagos nyugati kultúrát, megtévezve a nyugat minden betegségével. Nekünk elég a magunk sokféle baja, nincs semmi szükség arra, hogy szaporítsuk idegenből lemasolt, elmajmolt nyavalyákkal. Nekünk gyógyulás kell, orvosság kell s ez a gyógyulás, ez az orvosság semmi más, mint a magyar akarat, erő, egyetértés, összefogás.

[Nem ébredt még a súlyos helyzet és a súlyos kötelesség tudatára sok politikusi, de a magyar társadalom nagy része sem. Ennek következménye egyrészt a rengeteg könnyelmű

ígéret, másrészt a túlzott kívánságok, követelések tömege. Meg kell végre érteni mindenkinek, hogy az édesanyát, a hazát kell megmenteni elsősorban, mert ha az elvész, vele vész el mindenki. Épen ezért mondjon le mindenki egyelőre az egyéni kívánságok előtérbe-tolásáról, mert a közérdek ezeket nem engedi teljesíteni.

Ennek a lapnak hátsólapján pártpolitikai szempontok nem érvényesültek sohasem, hanem az egyetemes magyar nemzeti politika, mely felülemelkedett minden más szemponton. És most a költségvetési vita befejezésekor fel kell, hogy emeljük tiltó szavunkat minden olyan demagógia ellen, mely nyugtalanság keltésével, mérhetetlen igények feltámasztásával veszélybe kívánja dönteni az évek keserű küzdelmeivel nagy nehezen megteremtett pénzügyi egyensúlyt.

Természetes, hogy mindenki jobbat szeretne, jobbat akarna a mai állapotok helyett és

elsősorban küzd ezért a Kiszgazdapárt.

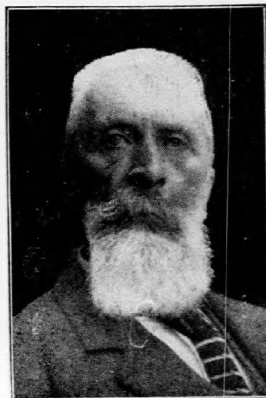
A hibákra, mulasztásokra ő hívja fel elsősorban a figyelmet, ő az első, aki az adózási visszaélések ellen küzd, aki az igazságos adózási rendszer teljes megalkotását követeli, de teszi ezt úgy, amint lelkiismerete parancsolja. Nem a tömegek felizgatásával, nem az elégedetlenség felszításával, hanem komoly, megfontolt, céltudatos munkával.

A költségvetés után a nemzetgyűlés most

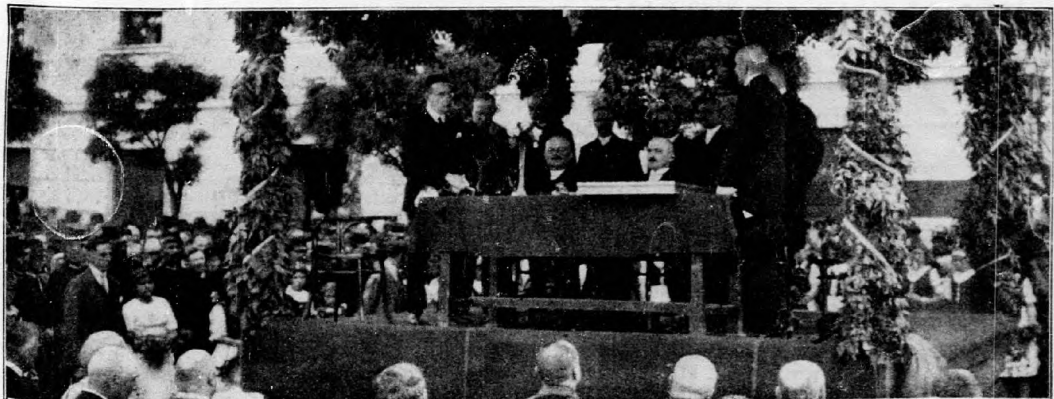
a felhatalmazási javaslatot

tárgyalja. Ugyanis a törvény szerint a költségvetés csak akkor hajtható végre, ha erre a felhatalmazás is meg van adva. Mi se mutatja jobban a beteg állapotokat, hogy ezt a meghatalmazást még az elmúlt évre sem adta meg a nemzetgyűlés. Nem adhatta meg, mert a frankügy folytonos napirenden tartásával a szocialisták, Andrássyék nem engedtek erre időt.

Hogy ebből minő kára lett az országnak, az számokban ki sem fejezhető, mert a rengeteg beruhásnak elmaradása, az építkezések, útpítések elodázása kimondhatatlan kárára voltak a magyar közgazdasági életnek.

A nyolcvan éves
Apponyi Albert gróf.

Petri Pál közoktatásügyi államtitkárnak (1) Alberti főjegyző (2) átadja Püspökladány város díszpolgári oklevelét.

Úgy látszik ennek tudatára ébredt a minden jót ígérő, semmi jót nem cselekvő ellenzéki kisebbség, mert most remény van arra, hogy nem akadályozzák a felhatalmazási javaslat törvényerőre emelkedését üres és hosszantartó szóáradattal.

Bethlen István gróf miniszterelnök és Bud János pénzügyminiszter Genfbe utaztak,

hogy a népszövetség ülésén résztvegyenek s a magyar kívánásokat előterjesszék. Messze kiható fontosságúak ezek a kérdések, mert egyrészt a pénzügyi ellenőrzés enyhítésével szabadabb kezet nyerünk állami ügyeink intézésére, a gazdasági élet minden irányban való támogatására, másrészt pedig a nyugdíjasok ügyét is rendezni kell az utóállamokkal, mivel rengeteg terhet kell viselniük, dacára, hogy a békekötés ennek jó részét az utóállamok köteletségévé teszi.

Feltétlenül rendezni kell a forgalmi adók kérdését is.

A legigazságtalanabb adó, mert a kisembert sújtja legjobban. Meg kell végre valósítani az úgynevezett fázisos rendszert, amely azt jelenti, hogy a gyár, a vállalat egyszerre röjje le az e címen kivetett adót s azután ne szedjen minden kereskedő újra és újra száz kézen keresztül forgalmi adót.

Rendezendő a fogyasztási adók kérdése is,

mert egyes termelési cikkekénél, különösen a bornál, ez ma már többet tesz ki, mint magának a bornak az ára.

Várva-várjuk tehát a genfi tárgyalások eredményét, mert ezektől függ jórészt sok hasonló kérdés megoldásának lehetősége.

Gazdasági kérdés, demég is igen nagy politikai jelentősége van

az értékesítés megszervezésének.

A gabona fejlődik, egy jó hónap mulva megindul az aratás, cséplés. Előáll a nagy feladat, amiért egy éven át izzadt a gazda, annak biztosítani a tisztességes árat. Közismert, hogy a spekuláció ezt az időt használja ki a legjobban. A nagy kinalatot felhasználja az árak lenyomására. Össze kell fogni a gazdaközönségnek, hogy ezt a visszaélést meglegheessen szüntetni. Ide nem elég az állam ereje, ide a tömegek összefogása kell, hogy

szövetkezetekbe tömörüljön, közraktárakat állítson,

a kényszerű eladásokat a legkevésbére csökkentse. Ez a mozgalom számíthat a legmesszebbmenő támogatásra, de ennek a mozgalomnak maguktól a gazdáktól kell, hogy kiinduljon.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Az előtérben természetesen a genji népszövetségi ülés áll. Odafigyelnék megint az európai államok, győzők és legyőzöttek egyaránt, mert mégis csak innét kell kiindulni az egészségesebb állapotok megvalósulásának. Beteg Európa egész teste, szinte az égbe kiált a nyomorúság. Meg kell, hogy hallják, meg kell, hogy értsék ezt a jajszót, a világ sorát intéző államférfiak.

Franciaországnak sikerült végre Marokkóban levernü *Abdel-Krim seregeit*. Szaporodott a győzelem száma, de szaporodott az igazságtalanságok száma is. Mert a rifikkabil nép szabadságért küzdött s ezt rabolja el tőle Franciaország és Spanyolország.

Lengyelországban új köztársasági elnököt készülnék választani. Mint ismeretes, Pilsudszky tábornok fegyveres erővel vette kezébe a hatalmat, lemondatta az eddigi köztársasági elnököt és kormányt. Az alkotmányt és törvényt azonban be akarják tartani s így most törvényes úton akarják betölteni az elnöki széket.

Romániában megtartották az országgyűlési választásokat. A kormány nagy többséget kapott s ennek révén a vele szövethetett magyarság is erősebb képviseléhez jut a román parlamentben. Hírek szerint 18 magyar jutott mandátumhoz. Azt várjuk kíváncsian, hogy ennek hatása mutatkozzon fog-e a magyarság helyzetének javulásában.

Belgium, Franciaország, Olaszország közös munkára készül, hogy folyton romló pénzének értékét megmentsék. A francia frank, a belga frank s az olasz lira folytonos esése félelemmel töltötte el ezeket az államokat, mert egy közeli gazdasági összeomlás réme fenyegette őket. Ezért fognak össze most közös erővel a megmentésére. Hogy minő eredménnyel: azt a jövő fogja megmutatni.

Angliában a kivételes állapotot még mindig nem szüntették meg. A bányászok sztrájkja s magatartása állandó aggodalomra ad okot. Hodges munkásvezér azt javasolta, hogy a munkaidőt emeljék fel 7 és fél órára, a béreket pedig az 1924-es színvonalon tartásuk meg. A sztrájkolók pénzügyi segílyt kaptak Ausztriából, Csehországból, Németországból.

Németországban Stresemann birodalmi külügyminiszter a német néppárt országgyűlésén nagy beszédet mondott a politikai helyzetéről. Többek között ezt mondotta: «Ha a fejlődés folyamán az derülne ki, hogy a Dawes-féle szabályozás módszerei és természete nem járna azzal az eredménnyel, amit mindkét részről várnak tőle, akkor közös akarattal azt módosítani fogják.» Megjegyezzük, hogy a Dawes-féle terv. állapítja meg a módokat, amely szerint Németország a jövőtől megfizeti.

Portugáliában katonai lázadás tört ki, s a hatalmat kézbe kértette.

Csehországban az agrárvámok tárgyalásánál nagy összefogás történt a polgári pártok és a szocialisták között, mely bátrányos jelenetekre vezetett. A szocialisták azt követelték, hogy új választásokat írjanak ki, mert a mostani parlament nem hivatott erről a kérdéssel dönteni.

MEZŐGAZDASÁG

Szarvasmarhatenyésztés az Alpokon.

I.

Az Alpok sziklás hegláncolatai, meredek lejtői nem nyújtanak kedvező feltételeket a gabonaneműek termesztésének, de annál ideálisabb természetükről kinalkoznak a réti füveknek. A fagy és olvadás sűrű változása szüntelenül morzsolja a legfelső hegycsúcsok kövét; a hegyoldalról lefelé rohanó patakok, a glecserekből kiszivárgó eserméyek magukkal ragadják a kötormelkeket, folyásuk meglassúdásakor egyes hegykatlanokba, völgyekbe, szelidebb lejtőkre lerakják, hol a természet erői őket termékeny növényi tápsókban dús talajjává változtatják. A csapadék is bőségesen hullik alá (kétszer-háromszor annyi, mint hazánkban) s így a növényvilág talajvízben se szenved hiányt. Az erős napfényben fokozódott a növényekben az «asszimiláció» s így az aránylag rövid vegetációs időszak ellenére bennük több állati tápanyag halmozódik fel, továbbá a rétifűvek szára rövidebb, levélzete dúsabb, virágzata nagyobb. Bennük sok a fehérje, az íz- és zamatanyag, de kevés a durva nyersrost, így tápanyagtartalmuk nagy és emészthetőségük kedvező.

Ez az aromás fűvektől illatozó, táperőtől duzzadó gyp-pázsit az, mely az éghajlat edző hatásával karöltve oly virágzóvá tette az Alpok szarvasmarhatenyésztését.

A svájci tenyésztők állandó lakóhelyei, a kisebb-nagyobb községek a völgyek mélyében épültek. Az elszórta fából vagy részben kőből épült 1—2 emeletes, négyszögletes épületeknek előrészt a gazda lakja, míg a hátsó rész a kamrákat és istállókat foglalja magában. Az istállók megdöbentően szűkek, alacsonyok, sötétek.

Az istállókban a járdát mely gödör választja el a jóság állásától, mely a falig nyúlik. A jászol fenéke a padló magas-

ságában van s minden méter távolságra 1—1 deszkafallal rekeszre van osztva, hogy az egyes fülkékben minden állat háborítatlanul fogyaszthassa a neki szánt eleséget. Az állást vastag deszkákból összerótt padlózat alkotja. A padlót nyáron felszaggatják, hogy jól kiszáradjon. Az Alpok lakóit ugyanaz a körülmény készítette a rövid és bésársárakban végződő állás készítésére, mi a hollandusokat, t. i. az, hogy gabonát aig termelnek s így az alomszalma hiányzik. Helyette ősszel lehulló falevelekkel, sasos szénával, tőzeggel, fűreszporrall alkotnak. Az istállóban villanyvilágítás van. De a nap fénye és a levegő bizony alig jut be, mert ablakokat, szellőzőket hiába keresünk. Modern ónitatók sincsenek az istállóban. Helyettük az istállóajtó előtt egy 2—2½ m hosszú betonvály van, melybe bevezetnek egy kis patakot s így állandóan csörgedez benne a kristálytisza forrásvíz. Az istállóajtót a kiállításokon használt cifra jelzőtáblácskák díszítik.

A szarvasmarhaállomány csak a téli hónapokat tölti itt. A takarmányozás télen majdnem kizárólag szénával folyik, mely itt az abrakfélke táphatását közelíti meg (havasi széná). Itt a téli hónapokban születnek a borjak is. Mihelyt azonban kisüt a majusi nap és kizöldül a gyepek, akkor a jószág nagyobb része az «Előalpok» legelőire kerül s csak azok a tehén maradnak a völgyben, melyeknek teje a napifogyasztásra kerül vagy amelyeknek tejelését hivatalosan ellenőriztetni kívánják. («Kontrollvereinek» már az Alpokban is működnek!)

A völgyben maradt tehén nyáron is bőséges takarmányozásban részesülnek. Ugyanaz a lakóházak körül minden talpalattnyi teret erőtelj duzzadó sűrű fű növi be; benne a herefélke uralkodik. A rét szolgáltatja az otthomi jószág egész nyári eleségét s nem ritkán 4, sőt 5-szöri kaszálással is honorálja azt a gondos kezelést, melyben a gazda részesíti. Alig jelenik meg ugyanis az első tavaszi nap, már a gondos gazda letisztogatja, felgereblyézi a gyepeket, a nyár folyamán pedig a frissen lekaszált területen szétlocolja a vízzel hígított fekáliát, mely az istállóban összegyűlt. (Folytatjuk.)

Villámcsapás. A villám hatása egészen olyan lehet az agyvelő állományára, mint a súlyos sérülésnek. A villámosság hírtelen hozza létre az idegközvetek nagyon jelentékeny, szabad szemmel ki nem mutatható úgynevezett molekuláris (anyagrészcseksés, tömcszerű) elváltozásait. A bántalom tehát az idegrendszer roncsolásában vagy sérülésében (apró vérzések, idegrostelfajulás), működési zavarában, névszerint benuálásban, elbódításban, továbbá égési sebek előidézésében nyilvánul. Ha erős az elektromos áram (villámosság), akkor meg is ölheti az állatot. A villám behatása után a legtöbb állatnál rögtön vagy néhány óra elmúltával következnek be az elhullás. Ez többnyire a légzési középpont benuálása révén áll be. Az esetek kis részében ismét magukhoz térnek az állatok és teljesen meggyógyulnak, mások ellenben tartósan szenvednek ideges zavarokban. Ha tehát élve maradnak a villámsújtotta állatok, úgy azokon támolygást, inogvajarást, kényszermozgásokat és nagyobb-mérvű tompultságot észlelhetünk. A lovak némelykor meg is vakulnak. A boncolásoknál a villám belépési helyén gyakran látjuk a szöröknek és esetleg a bőrnek megpörzsölődéseit is. Ehhez társulnak nem ritkán az úgynevezett villámfigurák (sajátságos rajzolatok), amelyek csíkos vagy elágazódó, sötét színű vonalak alakjában mutatkoznak. Az egyik esetben, amelyet Glässer figyelt meg, a szörök megperzsölődésén kívül az a szalmaréteg, amelyen a villámsújtotta sertés fekhűt, világosan le volt rajzolva a bőrön. Ez a rajzolat a vér süllyedése révén jött létre. A bőr mélyen kékesvörös színeződést mutatott azon a részekben, ahol a fekvőhelyen rések (hézagok) voltak; ott ellenben, ahol kemény tárgyak nyomták a bőrt, fehérszínűnek tűnt föl. Így hát csakis hullafolt foroghatott szóban, ami máskülönben nagyon ritkán látható kifejezetten. A bántalom lefolyása többnyire gyors és némelykor gyógyulással végződik. Az orvoslás, illetve az első segély abból áll, hogy először is mesterséges légzést alkalmazunk, továbbá hideg vizet öntünk be a végébe, de a hidegvízes ledörzsölések és a test felületének ütögetése is jó hatást szoktak eredményezni. Az állatorvos idegizgatószereket (kámför stb.) is adagol; az állatot végül puha fekvőhelyre ajánlatos fektetni és azt időnként az egyik oldaláról a másikra kell fordítani. (Tóth.)

Újabb ojtási eljárás a sertéspestis (sertésvész) ellen. Eddig sertéspestis ellen akkor szoktak ojtani, mikor a betegség már fellépett. Ekkor úgynevezett szérumojtást alkalmaztak. Emellett nem ritkán előfordult, hogy néhány hét vagy hónap múlva a betegség a falkában újból felütötte fejt. Az újabb eljárás szerint bizony meghatározott fertőzőanyagot (vírus) visznek a sertésbe, de vele egyidőben adott mennyiségű gyógyító szérumot is. (Szimultán-ajtás.) A beoított sertés a vírus hatására megbetegszik, de — minthogy mennyisége és erőssége szabályozva van — csak oly erősen, hogy a betegség hatása alatt természetes immunitást szerezzen, de el ne pusztuljon. A túlerős megbetegedéstől védi az egyidejűleg bevitt szérum is. Az új eljárás előnye a régivel szemben egyrészt abban áll, hogy a falka minden állatja megbetegszik, mindegyik szert tesz ellenállóképessegre (immunitás) s nem kell attól tartani, hogy pár hét múlva a járvány újra felüti fejt a falkában. Másik előnye, hogy akkor ojtunk, mikor a falka legerősebbnek látszik, így az ojtási bántalmakat jól kiállja, másrészt nem várunk addig, míg a falka egy része természetes úton és talán oly erősen betegszik meg, hogy ezen első k szérumojtás esetleges késlekedése miatt el is hullanak. A magyar kísérletek szerint ezen szimultán ojtási eljárás csak 0.5%-os veszteséggel jár. Így kezd kialakulni hazánkban is ama felfogás, hogy a szimultán sertéspestisellenes ojtás átlag 0.5%-os veszteség mellett oly immunitással ruházza fel az ojtott állatokat, hogy azok a későbbi természetes fertőzésnek teljes biztonsággal ellen tudnak állani.

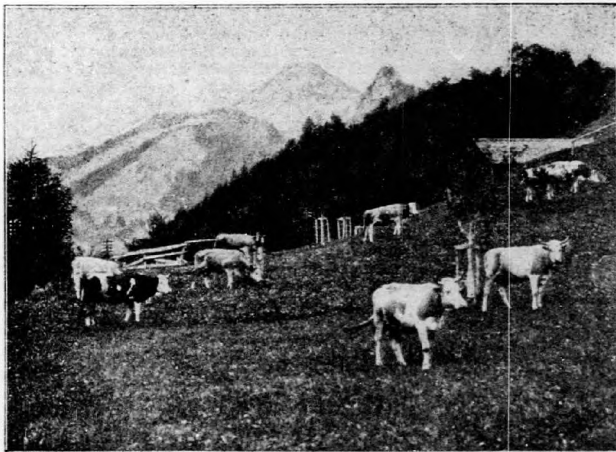
TANÁCSADÓ

Kérdés. Hova forduljak hosszú lejáratu kölesönér? — **Felelet.** A Magyar Földhitelezetethez (Bálvány-u. 7.).

Kérdés. Köteles-e a pinértanonc mindennemű munkát elvégezni? (Sz. M. Zs.) — **Felelet.** Tulajdonképpen a tanonc csak a szakmája körébe eső mindennemű segédmunkát köteles elvégezni, azonban a gyakorlatban ezt rendszeren kisebb-nagyobb mértékben a tanonc hátrányára túl szokták lépni. Mindenesetre, ha egészen más munkakörben foglalkoztatják, úgy ez ellen jogosan felszólalhat. A munkaszünet kérdésében forduljon az elsőfokú iparhatóságához.

Kérdés. Mi a lótetű irtási módja? (Egy hű előfizető. Kis-kőrös.) — **Felelet.** A lótetű irtási módjai: a) júniustól kezdve a lótetűjárta földre oly mélyen ásunk be meredekfalú bögréket, hogy peremük ne érjen a föld felszíné fölé; éjjel pászrasa a lótetű kijön a földből, a föld felszínén járkal s így beleesik az edénybe, melybe némi vizet is jó lesz tenni, b) a lótetves földet minél többször ásunk vagy szántunk föl s földjét turassuk át sertéssel vagy kapartassuk baromfiakkal; ezek az állatok megeszik a lótetűket.

Szimmentáli tehének egy «Középalpon».

Árva gyermekek a visegrádi volt Görgey-villa kertjében.

A „FALUSZÖVETSÉG” HIREI

„Ne azt nézzük, ki visel pantallót vagy cizmát, hanem azt, hogy ki a becsületes ember.”

Május 23-án Lepsényi község lakossága hatalmas tömegben gyűlt össze a községháza előtt a Faluszövetség alakuló gyűlésére. A több száz főnyi lelkes közönséghez Szabó József községi jegyző intézett megnyitói beszédet és meggyőző erővel hangoztatta a gazdatársadalom tömörülésének szükségességét az egyetlen politikamentes agrárszervezetbe. Utána Szekeres László dr. központi főtítkár hosszabb beszédben tárta fel a lepsényi gazdákat előtt azokat az elháríthatatlan bajokat és akadályokat, melyekkel ma a falusi gazdának a gazdasági életben megbírkóznia kell. Egyedül megmentőnk, ha megfogjuk egymás kezét és megértő lélekkel dolgozunk saját magunk, falunk és hazánk érdekében. Ne nézzük azt, ki hord cizmát, ki pedig pantallót, hanem becsüljük meg azokat az emberársainkat, akik becsülettel, hazájukat szeretve dolgoznak a mindennapi kenyérért. A lendületes beszéd után Kálmán István kiszagda szólt fel, aki különösen arra hívta fel gazdatársainak figyelmét, hogy nem elég mindig csak felülről várni a támogatást, a kedvezményeket, a kölcsönt, hanem a segítségre szoruló embereknek is ilyekeznie kell könnyíteni a saját helyzetükön. Ha van erőnk ahhoz, hogy állandóan panaszkodjunk, legyen erőnk ahhoz is, hogy egy táborba való tömörüléssel könnyítsük meg a rajtunk segítő akarat munkáját. Kálmán István indítványára egyhangú lelkesedéssel alakult meg a Faluszövetség lepsényi fiókjá, mely hivatalos lesz a szép község kulturális, gazdasági és szociális érdekeit átvéve. A lelkes gyűlésen megjelentek Kenessey Pongrácz dr. főszolgabíró, Medgyaszay Vince ref. esperes, Borsos Endre igazgatótanító, Szenté József ipartestületi elnök, Müller Mihály gazdasági, Kovács Lajos, ifj. H. Tóth János, id. N. Tóth János, Tóth István, Göde Sándor, ifj. Kaszab János, Göde Lajos és sokan mások.

A „Falu” májusi száma megjeleni.

A Faluszövetség havi hivatalos folyóirata a „Falu” című falufeljlesztési folyóirat, májusi száma most jelent meg Bodó János és Bodor Antal dr. szerkesztésében. A csinos kiállítású, színes címképpel ellátott lap gazdag és változatos tartalommal foglalkozik mindazokkal a társadalmi, kulturális, szociális és gazdasági kérdésekkel, melyek ma már nemcsak a falvak vezetőit, hanem a népet igazán szerető tanult magyar embert is érdeklik. Bodor Antal dr. a falu egészségügyéről ír, Weis István dr. „Mit tegyünk a községházán?” címen értekezik. A lap gazdag tartalmából kiemeljük még a következő érdekes közleményeket: Kovács Sándor: Cseccsemvédelem falun. Dánia mezőgazdasága Reichenbach Bélatól. A méhészkedés alapismerete Kádár Lajostól. Kertészet faluhelyen Jeszenszky Árpádotól stb. Ezenkívül a szokásos rovatok: Gazdaság, Egészségügy, Művelődés, Műkedvelők, Magyar nóta, A falu érdemes vezetői, Mit olvassunk?, Szélek szárnyán (rádió hírek), Hírek a Faluszövetség munkásságáról teszik változatossá a lapot. Előfizetési díja félévre csak 50.000 korona; előfizetni lehet a Faluszövetségnél Budapest, V. ker., Zoltán-utca 8. szám.

A vidéki lapok részére könyomatost ad ki a Faluszövetség.

Hogy a vidéken megjelenő napi- és hetilapok állandóan foglalkozzanak a Szövetség akcióival és a magyar falu kulturális és gazdasági fejlesztésére irányuló munkásságával, a Faluszövetség tudósítójá címmel. A Faluszövetség hírcin kívül a hosszabb köz- és mezőgazdasági közleményeket, agrárpolitikai elmefuttatásokat, azonkívül a társintézményeknek és egyesületeknek a híreit fogja közölni. A hetenként megjelenő könyomatost a Faluszövetség sajtóosztálya teljesen díjmentesen küldi meg azoknak a sajtóorgánumnoknak, melyek a hírek átvételére vállalkoznak és a lapot ti szletpeldányként küldik.

Egy muramenti gazdallú napszámjából akarja lizetni a Szövetség lagdíját.

A pünkösdi ünnepek alatt nagyszabású szervezőtevékenységet fejtett ki a Faluszövetség Zala vármegyének muramenti részén, Lakó Imre nemzetgyűlési képviselő kerületében, melynek során Csernec, Kerkaszentkirály, Csörnyeföldje és Dobri községekben új fiókszövetségek alakultak. A gyűlésen részt vett a községek apraja-nagyja. Jellemző, hogy Csörnyeföldjén többek között egy tizenöt éves hadiárva, Gazdag György is kérelmezte a Szövetségbe való felvételét azzal, hogy napszámából pontosan fogja törleszteni tagsági díját. A Faluszövetség központját Bajlay Mihály dr. gazdasági főtanácsos, igazgató képviselte. A cserneci fiók elnöke Bedő Sándor, titkára Borócz Károly lett; Kerkaszentkirályon elnökké Pál Pált, alelnökké Mimon Gábort és Lukács Lászlót, titkárrá Markó Pált; Csörnyeföldjén elnökké Pál András, alelnökké Ruzsa Györgyöt és Tamás Györgyöt választották. Kerkaszentmiklóson a gyűlés után Peindler Géza igazgatótanító és Dolke István tanító vezetése mellett fák és madarak napját rendeztek, melyen részt vett az egész község. Lélekemelő pillanat volt a kisgyermek gyönyörű éneke. Az apróságok komoly áhítattal, összeranólt homlokúak harsogták a Faluszövetség indulójának lendületes sorait: „Hogy ha nem teremünk boldogabb hazát, szenvedő véreink átka sujt le ránk!”

A tanítószék mindenütt a Faluszövetség mellett foglal állást.

Csonka Bács-Bodrogvármegye tanítóegyesülete május hó 25-én Baján tartotta meg évi rendes közgyűlést Novoth Mihály egyesületi elnök vezetése mellett. Quint József budapesti tanítóképzőintézet igazgató az új tantervet ismertette, Rákas István kir. tanácsos a tanítószék nemzetnevelő hivatottságáról tartott előadást, Bene Lajos kir. segédtanfelügyelő a Faluszövetségről, annak eddigi munkásságáról és munkatervéről szólt, mely után a tanítóegyesület kimondta, hogy a Szövetség munkálkodásába belekapcsolódik és erőteljes munkát fejt ki a magyar falvak újrarendésében. Végül Sáfárán István népművelési titkár a szülői értekezletek fontosságáról értekezett. Az egyesület pedagógiai pályatételét Novák Ferenc tanító nyerte el. — A nagyatádi járás tanítói május hó 26-án Nagyatádon tartották meg az évi rendes közgyűlést, melyet Szondy Bejta tanító főmunkatársa előzött meg. A tartalmas előki megnyitót Gál István rinyaszántói tanító tartotta. Gyulai István, a vármegyei Tanítóegyesület elnöke, a Tanítóegyesület munkatervéről tartott előadást, Bene Lajos kir. segédtanfelügyelő a Faluszövetség hivatását ismertette, Szalkóy Dániel ny. tanító egy életén át szerzett értékes tapasztalataiból mondott el egyet-mást, Scheidel Ferenc rinyabesenyői tanító az új tantervről, Csire Nagy István labodi tanító a tanítószék tömörítésének szükségességéről tartott előadást. — A zempléni vármegyei Tanítóegyesület alsókerékén vitéz Nyitrai Károly tanító előadta május hó 26-án Szerencsen értekezletet tartott, amelyen egyesületi ügyeken kívül különösen a leánynevelés kérdése s a tanítószéknek a Faluszövetség szervező munkásságában való részvételéről volt szó. A Faluszövetség képviselőben Bajlay Mihály dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, igazgató részt vett a népes értekezleten, melyen a Szövetség szervezetének és céljainak ismertetésén kívül a falu kulturájának jelentőségét fejtegette. Több hozzászólás után vitéz Nyitrai Károly elnök lelkesen hangoztatta a Faluszövetség munkájában való részvétel szükségességét.

Komáromban is szerveződik a Faluszövetség.

Május 24-én a Faluszövetség Komárom városának vezetői értekezletre hívta össze, hogy a szövetségi szervezkedés lehetőségeit megbeszéljék. Szekeres László dr. szövetségi főtítkár ismertette a Szövetség célját és munkásságát. Lengyel Ferenc, Jeney Lajos és Berencsik Vilmos hozzászólása után az értekezlet egyhangúlag elhatározta a Szövetség komáromi fiókjának megalakulását és evégből a közeljövőben nagyszabású alakulógyűlés megszervezését tűzte ki feladatul.

A Faluszövetség pomázi kiállítása.

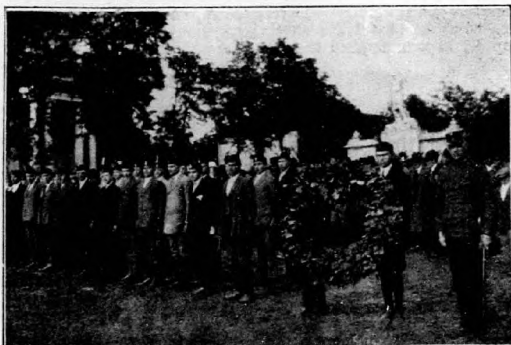
Nagyszabású kiállításra készül Pomáz és járása. Június 27-én nyílik meg a Faluszövetség központja és a Faluszövetség pomázjárásí fiókjainak és a helyi rendezőbizottságnak a rendezésében Pomázon az a nagyszabású gazdasági, ipari, kulturális és egészségügyi kiállítás, mely hivatva van e vidék derék és szorgalmas népének munkásságát ország-világ színe előtt bemutatni. A kiállítás védnökségét *Agorcszó* Tivadar alispán, dr. *Almásy* László nemzetgyűlési képviselő, dr. *Preszly* Elemér főispán és *Szentpétery* Lajos főszolgabíró vállalták el. A kiállítási anyag összehozásán már hónapok óta fáradozik a pomázi központi bizottság, azonkívül a járás községeiben: Békásmegyér, Budakalász, Csobánka, Dunabogdány, Kisoroszi, Nagykovácsi, Pilisborosjenő, Pilissasca, Pilisszentiván, Pilisvörösvár, Pilisszentkereszt, Pilisszántó, Pilisszentlászló, Pócsmeyer, Solymár, Szigetmonostor, Tahitótfalu, Üröm és Visegrád községekben alakult helyi rendezőbizottságok. A kiállítás alkalmával lesz a járásban működő fűvözenekarok versenye. A kiállítás érdekében különösen *Szentpétery* Lajos főszolgabíró, *Bakos* Bertalan községi főjegyző, *Eicher* Ottó iskolaigazgató, *Sürger* Ödön esperes-plébános buzgólkodnak.

A Faluszövetség szervezkedése Beregmegyében.

Beregmegye csonka részén a trianoni határ miatt igen nehéz a gazdasági élet s természetes tehát, hogy sok a panasz a lakosság részéről s a bajok orvoslása végett a legnagyobb örömmel fogadják és támogatják a Faluszövetség szervezkedését, amely épen a bajok orvoslását tűzte ki célul. A napokban Beregmegye központjában *Vásárosnaményban* és *Csarodán* volt a Faluszövetség fiókjainak megalakítása. *Vásárosnaményban* díszelnökké *Tomcsányi* Vilmos Pál volt igazgatógyűminisztert, elnökké *Máté* Béla földbírtokost, választották. Aelnökök lettek: *Góczy* János, *Vajna* János, *File* András és *Kovács* István. A választmányban a községek úgy az intelligens, mint a bírtokos, iparos, kereskedő és munkásosztálya képviselve van. *Csarodán* díszelnökké: *Lánczy* József református esperest választották, ügyvezető-igazgató *Szász* Jenő tanár lett. Az elnökök sorába *Csörge* Zoltán, *Buday* Ferenc került, aelnökök pedig *Kulesár* Imre, *Orosz* Sándor, *Kővári* Tivadar, *Csörge* István, *Orosz* B. Sándor kerültek a fiók élére. A központot *Nagy* Sándor osztályigazgató képviselte.

Szervezőgyűlések Ácsön és Pilisszentivánon.

Május hó 30-án a Faluszövetség Ács községben tartott szervezőgyűlést. A nagyszámban megjelent gazdaközönség előtt *Szekerés* László dr. központi főtítkári fejtette ki a Faluszövetség programját és ismertette azt a nagyvonalú munkásságot, melyet a falvak egyetlen érdekképviseleti szerve a magyar nép gazdasági és szellemi fejlesztéséért önzetlenül, lelkesen végez. *Witter* János főjegyző és *Péntek* Lajos községi bíró hozzászólásai után *Péntek* Pál gazdaköri elnök lelkes javaslatára az egybegyűlték egyhangúlag mondták ki a Faluszövetség táborába való tömörülést. *Pilisszentivánon* értekezletet tartott a Faluszövetség. *Unger* Máté főjegyző megnyitotta szavai után *Rigler* József, a Faluszövetség kiküldöttje, ismertette a Szövetség céljait és munkásságát, melyre a község vezetői behatóbb hozzászólások után elhatározták, hogy a Faluszövetség pilisszentiváni szervezkedését a legnagyobb agilitással megkezdik és minden erejükkel azon lesznek, hogy az a sok kedvezmény és támogatás, melyet a Faluszövetség szervezetei részére biztosítani tud, az ő községük lakói részére is meghozza a maga gyümölcsét.

A dévaványai leventék koszorút helyeznek el hőseik emlékére a «Hősök Napján».

A Faluszövetség dévaványai vezetősége,

melyet a május hó 30-án tartott alakuló gyűlésen választottak meg. — *Balról-jobbra*: Horváth Béla dr., Posztyék Ödön, Szűts Pál titkári, Csermák Lajos aelnök, Meskó Zoltán, a szövetség társelnöke, D. Tóth Kálmán elnök, Kolbay Rudolf, Herzegh Béla dr. nemzetgyűlési képviselő, díszelnök, Várkonyi Ignác ügyvezető-elnök, Brestyánszky Rezső, D. Tóth János aelnök.

A Faluszövetség Mezőgazdasági sorsjátékának első húzása.

A Faluszövetség mezőgazdasági sorsjegyeinek első húzása május hó 30-án folyt le. A nyerőszámokat a budapesti vakok intézetének három világítatlan leánya húzta ki a szerencsekerekből. *Tízmillió értékű tárgyat* (ékszer vagy vetőgép) a 187.899 sz. sorsjegy nyerte. *Ötmillió értékű ékszert* vagy daralógépet nyert a 193.862 és a 102.059 számú sorsjegy. Kétszázézer koronás ékszernyereményt nyert a 276, 1276, 2276, 7325, 4276, stb. egészen 199.276-ig, szóval minden 276-al végződő sorsjegy. Hasonlóképpen a 093, 1093, 2093, egész 109.093-ig minden 093-al végződő sorsjegy. 100.000 korona értékű nyereményt nyert az előbb említett végződéses húzás szerint minden 508-al, 777-el, 385-el 479-el és 428-al végződő sorsjegy. A régi 25.000 koronás sorsjegyből 200.000 volt kibocsájtva, ezek közül mindegyik öt sorozatban játszott. A Szövetség kéri vidéki sorsjegytulajdonosait, hogy a régi 25.000 koronás sorsjegyeiket öt darab 5000 korona értékű sorsjegyre minél előbb átváltani sziveskedjenek, hogy a főhúzásig minden régi sorsjegy beváltassék. Az öszre sorra kerülő főhúzáson nyolcszázmillió korona értékű nyereményt tárgyat sorsolnak ki. A most kihúzott számok is résztvesznek az ősi sorsoláson.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Támogassuk a Mezőgazdasági Múzeumot.

Magyarország mezőgazdaságának méltó bemutatója a világhírű Mezőgazdasági Múzeumunk, amelynek támogatására és fejlesztésére alakult meg most *Mayer* János földművelésügyi miniszter védnöksége alatt a *Magyar Mezőgazdasági Múzeumbarátok Köré*. Ebből az alkalomból *Mayer* János földművelésügyi miniszter lelkes felhívást intézett a gazdákhoz, melyben többek között a következőket mondja:

«Nemzetünk e féltett kincsét meg kell óvniuk és ki kell fejlesztetniük, nemcsak azért, hogy az allandóan hirdesse a magyar mezőgazdaságunk magas fejlődési fokát, hanem, hogy e múzeum mindenkor a legújabb és legbevéltátabb tudományos és gyakorlati vívmányok bemutatásával *oktassa, buzdítsa* és *vezesse gazdáinkat a jobb, a ököleesebb felé*. Bizalommal fordulok a magyar társadalomhoz. Lépjön be mindenki tehetősége szerint a Mezőgazdasági Múzeumbarátok Körébe, mindenki, aki csak a Mezőgazdasági Múzeumunk és az egész magyar nemzetnek barátja, támogatója, lelkes hive, igaz fia vagy barátja.»

Aláírási-ívek a Mezőgazdasági Múzeum igazgatóságánál (Városliget, Széchenyi-sziget) kaphatók. Örök alapító tagok egyszerűen és mindenkorra 2000 pengőt, alapító tagok 1000 pengőt, pártoló tagok három évig 20 pengőt fizetnek.

Nyolcvan méter mélységbe kötélén.

Görögországban van egy hegyiközség, melyet csak ilyen különös közlekedési eszközzel lehet elérni.

A Nemzeti Bank beváltja a régi érempénzeket.

A Magyar Nemzeti Bank intézete megkezdte az érempénzek beváltását, amely darabszám szerint történik. A pengőszámitás törvényes életbeptetésével az 1, 2 és 5 koronás ezüstérmék, a régi egyforintosok, ugyszintén az 1, 2, 10, 20 filléres váltópénzérmék *elvezetik törvényes fizetési eszközeiket*. A beváltás végső határideje augusztus 31. Ezen az időponton túl a Nemzeti Bank nem veszi át a fent felsorolt pénzeket. A beváltási árak egyelőre a következők: 1 koronás 5950, 2 koronás 11.900, 5 koronás 31.100, 1 forintos 15.700, 20 filléres 200, 10 filléres 150, 10 filléres alpacca 60, 2 filléres alpacca 80, 1 filléres alpacca 40 papírkorona darabonként. Az érmékből ki vannak zárva a koronáérték vasból vert érmei, továbbá a sérült, súlyukban nem rendes, a forgalom folytán megkopott és végül a piszokkal, rozsdával és egyéb tapadék anyaggal bevont érmék. A beváltást Budapesten a Magyar Nemzeti Bank főintézete, vidéken a fiókintézetei végzik.

Svájci tenyészállatokat hoz be ismét a földművelésügyi minisztérium.

A földművelésügyi minisztérium az 1925. év őszén lebonyolított svájci tenyészállatbehozatalhoz hasonlóan a folyó év augusztus havának második felében Svájcban simenthalai fajta tenyészbikák valamint tenyészrúszok, illetve fiatal hasas tehének bevásárlását, és behozatalát tervezi. Az importból községek, közbirtokosságok állattenyésztő szövetségeket, valamint magántenyésztők részéülhetnek. A földművelésügyi kormány, mérlegelve a súlyos gazdasági viszonyok folytán adott pénzügyi nehézségeket, különös méltánylást érdemlő esetekben a jelentkező igénylők részére az importba való részesedést az alábbi kedvezmények egyikének vagy másikának nyújtásával könnyíti meg. A beszerzési árak az átvételtől azonnali készpénzfizetéssel való levonása esetén *abból tíz százalékig terjedhető árendédményt* nyújt. Oly igénylő részére pedig, aki a beszerzési árat az átvételtől nem egyenlíti ki, a teljes beszerzési árnak két felvételi részben kamatmentesen való törlesztését engedélyezi. Az igénylősek legkésőbb folyó évi június hó 15-ig közvetlenül a földművelésügyi minisztérium IV—A 1. (állattenyésztés) osztályához jelentendők be. Érdeklődőknek bővebb felvilágosításokat a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési osztálya vagy az illetékes vármegyei gazdasági felügyelőség nyújt.

Kiszagdák tanulmányi kirándulása lóháton.

A Ceglédi Gazdasági Egyesület a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarával karöltve, a ceglédi és nagykőrösi téli gazdasági iskola növendékeinek bevonásával a vidéki városok gazdasági viszonyainak és különféle ipari vállalatainak tanulmányozása céljából tíz napra terjedő tanulmányi kirándulást rendezett. A kirándulásra jelentkezett kiszagdaifjak Rudnyánszky Ferenc huszár százados vezetése alatt május hó 20-án Ceglédről lóháton indultak el és az egész utat így szándékoznak megtenni. A kirándulás végpontja — az utiprogramm szerint — Nagykátán, Hatvanon és Gyöngyösön át Parád, ahonnan egynapi pihenő után Gyöngyösön, Aszódon, Gődöllőn és Gyömörön át fognak Ceglédre, illetőleg Nagykőröstre visszajőni.

Állatképzőintézet lesz augusztusban Monoron.

A Pestvármegyei Gazdasági Egyesület Madarász Elemérrrel, a monori járás főszolgabírájával és a járási mezőgazdasági bizottsággal karöltve a monori vásártéren augusztus elsején, délelőtt nyolc órakor díjazással egybekötött járási állatképzőintézetet rendez. A rendezőség a bírálóbizottság tagjait a járásnak és környékének legnevesebb állattenyésztőit kéri föl. A kiállításon a monori járás területéről minden állattenyésztő résztvehet állataival. A kiállításon sem nevezési díj, sem belépődíj nincs. A nevezéseket legkésőbb július 24-ig kell beadni a járás községi előljárásiágnál, akik azokat a járási főszolgabíróhoz haladéktalanul továbbítják.

A gazdatársadalom vállaira elviselhetetlen teher nehezedik.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara évi jelentésében összegyűjtötte az ország különböző részeiből a viselt adóterheket és a számadatok erejével igazolja, hogy a mezőgazdaság *teherviselő képességét a különböző hatóságok teljes mértékben igénybe vették*. Egyes vidékeken a holdanként viselendő teher meghaladta a kataszteri tiszta jövedelmet, azonban nagy általánosságban meg lehet azt állítani, hogy az egy holdra eső teher majdnem mindentit elérte a békebeli holdankénti bérösszegnek hetvenöt százalékát. Aki ezeketán is azt meri állítani, hogy a mezőgazdaság nem teljesítette kötelességét, úgy arra nyugodtan ráolvashatjuk, hogy vagy rosszakarattal, vagy hozzá nem értéssel kezeli ezt a kérdést.

Szövetkezetibe tömörültek a bérszépítők és bérszántók.

A Bérszépítők és Bérszántók Országos Szövetkezete pünkösdi hétfőjén tartotta meg alakuló gyűlését Törökszentmiklóson. E szervezkedésnek a rendes szakmai szervezkedések fölé emelkedő jelentőségét kölcsönöz az a körülmény, hogy annak háttérében, mint kifejezetten kitűzött főcél, a cseplési szemvesztéség címén a gazdaközösséget és az országot érő s évente többszáz milliárdra rugó szemvesztéség ellen indítandó küzdelem áll. Ennek tulajdonítható, hogy a szervezkedést a gazdaérdekeltség, nevezetesen a mezőgazdasági kamarák és az OMGE is, élelnek érdeklődéssel kíséri.

Méhészeti tanfolyam hadirokkantak részére.

A népjóléti miniszter a kalocsavideki méhészeti egyesülettel karöltve, Kalocsán, két-háromhetes méhészeti tanfolyamot nyit, mely augusztus 16-án kezdődik. A kérvényeket július 1-ig kell beadni a népjóléti miniszterhez. A tanfolyamokra csak hadirokkantak pályázhatnak, ezeknek is igazolni kell, hogy olyan területtel rendelkeznek, ahol a méhészettel sikeresen üzhetik, igazolniuk kell továbbá rokkantságukat, ugyszintén községi bizonyítvánnyal a felvételre érdemes voltak. A felvett hadirokkantak a tanfolyam ideje alatt, ingyen ellátásban részesülnek, az utiköltséget azonban maguknak kell fedezni. Sikeres vizsga után ajándékuil egy darab kaptárt kapnak teljesen felszerelve.

Tenyészállatképzőintézet és díjazás lesz Monoron.

A Pestvármegyei Gazdasági Egyesület a monori járás főszolgabírájával, Madarász Elemérrrel és a járási mezőgazdasági bizottsággal karöltve, Monoron, a vásártéren 1926. évi augusztus hó 1-én díjazással egybekötött járási állatképzőintézetet rendez. A rendezőség a bírálóbizottság tagjait a járás és környékének legnevesebb állattenyésztőit kéri föl. A monori járás területéről minden állattenyésztő résztvehet állataival a kiállításon.

Vándorgyűlés Nyiregyházán.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület műszaki szakosztálya a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesülettel és a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarával együttesen vándorgyűlést rendezett, melyet a szabolcsvármegyei vármegyéház dísztermében Szabó Gusztáv dr. műegyetemi tanár elnöklésével tartottak meg. A vándorgyűlés tagjai és résztvevői a gyűlés után tanulmányi kirándulást tettek a gróf Dessewffy-féle hitbizomány görögorszállási, varjulakosi és királytelki uradalmának megtekintésére.

A szőlősgazdák tovább folytatják a harcot a borfogyasztási adó ellen.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgató-választmánya az elmúlt héten ülést tartott, melyen Baross Endre, az egyesület igazgatója az olaszországi tanulmányút ismertetése után a csemegeszőlő értékesítésével kapcsolatban megállapította, hogy a *kivételi vörök tőren tetemesen csökkentek* és így erős remény van arra, hogy külkereskedelmünk ebben az irányban fel fog lendülni. A borfogyasztási adó kérdésével kapcsolatban elhatározták, hogy a *borfogyasztási adó ügyében az egyesület által megindított küzdelmet, dacára a pénzügyminiszter kijelentésének, hogy ezen az adón nem változtat, tovább folytatják*. Elhatározta az igazgató-választmányi ülés, hogy június 13-ára országos nagygyűlést hív össze, hogy az ország szőlősgazdáinak hangulata impozáns formák között jusson kifejezésre. A kérdéshez Orffy Imre nemzetgyűlési képviselő és Balázs Ferenc miniszteri tanácsos szözlöttak hozzá, azt kívánva, hogy a kormány az autonóm községek jövedelemforrásai közül törölje a fogyasztási adó kivételével járó jövedelmeket és azokat valamilyen más úton pótolja.

A Hanga felértékelte mérlege.

A «Hanga» szövetkezet igazgatósága legutolsó ülésén megállapította a szövetkezet felértékelte mérlegét. Ebben az árukészlet a beszerzési árnál alacsonyabb értékben, az ingatlanok a becserkék negyven százaléka vannak beállítva s az így összeállított mérleg — a nyugdíjalap öt milliárdos dotálása után — lehetővé teszi, hogy a «Hanga» szövetkezet alapitokjait 35 milliárd-ról 50 milliárdra felértékelje, nyílt tartalékjait pedig 10 milliárd-ról 15 milliárdra emelje. Ilyenmódon összes kimutatott saját tőkéje 45 milliárdról 65 milliárdra emelkedik. A «Hanga» a tagjai által befizetett üzletresztke aranyértékének *harmincnyolc és fél százalékát* hozta át föltértekelt mérlegébe. 1925-ben 7109.839,188.000 korona értékű árut adott el a kötelekéhez tartozó szövetkezetnek. (1924-ben 548 milliórd.)

Apponyi Albert gróf nyolcvan éves. Nemcsak a magyar nemzet, de a külföld is kegyelettel ünnepelte meg az elmúlt szombaton Apponyi Albert grófnak, nemzetünk nagy pátriarkájának nyolcvanadik születésnapját. Apponyi Albert gróf ötven esztendeje tagja a magyar törvényhozásnak s neve, munkássága összeforrott a magyar történelem félszázados korszakával. Mintaképe a hazáját szerető, a nemzetért dolgozó puritán igaz keresztény lelkelűtű férfiúnak, aki óriási szellemi készütségével, hatalmas ékeszölésével külföldön is számos barátot nyert meg magának és nemzetének. Nyolcvanadik születésnapján a magyar nemzetgyűlés ülésén a Ház elnöke meleg szavakkal méltatta Apponyi Albert gróf érdemeit, majd javaslatára táviratilag üdvözölték őt. Az Amerikában élő magyarok közadakozásból aranyserleget küldöttek Apponyi Albertnek, akit az Egyesült Államok kormánya is, valamint Amerika legnagyobb nevű politikusi és államférfiai is üdvözölték. Apponyi Albert

Albrecht királyi herceget üdvözlők az ifjúági vöröskeresztes leányok. Mögötte áll vitéz Simon Elemér, a magyar vöröskeresztesegylet főmegbízottja.

gróf születésnapján úgy a kormányzó, mint a kormány táviratban köszöntötték nemzetünk nagy fiát, aki Gyöngyös-apáti községben, szűk családi körben, ünnepelte életének nyolcvan éves fordulóját. Gyöngyösapáti templomában Mikes János gróf püspök celebrált hálaadó szent misét, amelyen az Apponyi család tagjain kívül a község lakossága is megjelent. Ugyanekkor Budapesten az Országos Stefánia Szövetség kezdeményezésére Csizsarik János címzetes püspök tartott hálaadó istentiszteletet Apponyi Albert gróf születésnapja alkalmából s ezen a szent misén a magyar hivatalos és társadalmi élet előkelőségei vettek részt.

Vázsonyi Vilmos meghalt. Vázsonyi Vilmos, a budapesti terézvárosi választókerület huszonöt éven át volt képviselője, az elmúlt szombatban, a Bécs melletti Baden egyik szanatóriumában ötvennyolceves korában, szívzselhűdés következtében meghalt. Az elfogulatlan bírálónak meg kell állapítani róla, hogy nagytudású férfiún volt, aki képzettségének köszönhetette, hogy zsidó léte az első volt, aki a miniszteri és a valóságos belső titkos tanácsosi rangot megkapta. Az Esterházy-kormány alatt igazságügy-miniszter volt és megalkotta a választójogi reformot. Politikájában mindenkor liberális volt és minden igyekezetével a mercantilista érdekek szolgálatá, épen ezért a keresztény agrár irányzatlan mindenkor ellentétben állott. Holttetését Badenből hazahozatták és Budapesten temették el barátainak és tisztelőinek nagy részvéte mellett.

Június 20-án avatják az új vitézeket. Magyarország kormányzója június 20-án fogja az arra érdemes egyéneket ünnepélyes keretek közt a Magyar Athlétikai Klub margit-szögletű sportpályáján, vitézzé avatni. Az avatásra kerülő folyadokok az Országos Vitézi Széktől június hó első napjaiban névre szóló értesítést kapnak.

Három miniszter fővédnökségével rendezik a békésmegyeri kiállítás. Békéscsaba város és Békésmegye ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági érdekeltségeinek küldöttsége tisztelgett az elmúlt héten Walkó Lajos kereskedelmi és Mayer János földmívelésügyi miniszternél Berthóty István polgármester és bajcai Beliczay Géza gazdasági főtanácsos vezetésével, hogy a két minisztert a Békéscsabán szeptember elején rendezendő nagyszabású megyei kiállítás és árumintavásár fővédnökségének elfogadására fölkerje. Mindkét miniszter a küldöttség kérését örömmel teljesítette s mindkettő személyes megjelenését is kilatásba helyezte. Minthogy a város dispolgára, Bud János pénzügyminiszter, már megelőzően vállalta a fővédnöki tisztelet, a nagyarányú csabai kiállítást három miniszter védnöksége alatt rendezik.

Súlyos vasúti szerencsétlenség München mellett. Pünkösd hétfőn borzalmas vasúti szerencsétlenség történt München keleti pályaudvarán. Egy kirándulókkal telt személyvonat éjjel 11 órakor hibás váltoállítás következtében beleszaladt egy veszélyes személyvonatba. Reggelig harminc halottat és hatvan súlyos sebesültet húztak ki a romcsok közül. Münchenben minden házra kitéztek a gyászlobogót.

Tavaszi Tiszán

Ki volna?

Ki volna az én örömem,
Ha nem volna lányka?
Hisz nélküled a szívemre
Gyönyör sohasz szállna.

Te vagy az, ki felvidítasz
Szíved szép dalával,
S mézet raksz a szomjas számrá,
Ajkad tücsökjával.

És ha átfosz két karoddal
S mosolygásod látnom,
Azt gondolom égbe szállok,
Két tündéri szárnyon.

Te vagy az én boldogságom,
Te vagy minden kincseim,
Ne csodáld, ha szerelmeked
Hervadását jeltém.

Tóth B. Sándor (Zalaszábar.)

Borzalmas felhőszakadás Salgótarjánban. Salgótarjánban a nyomorgó bányászcsaládokat újabb csapás, ezúttal *elemi csapás sújtotta*, amely még emberáldozatot is követelt. A mult szerdán, délután a Pécsköhgy felől oly nagy zivatar jött, hogy csakhamar hatalmas víztömeg zúdult le. A Salgó-patak kilépett a medréről és az áradat elleppte Salgótarján utcáit, a bányatelepet és a vasműgyártelepet. Az ár házállatokat és lakásberendezéseket sodort magával. Az áradás során a vasmű drótyárának egyik fala beomlott és a fal maga alá temette **Lakatos János** és **Lavai Béla** munkásokat. Mikor órák mulva kiásták őket a romok alól, **mindkettő halott volt.** A városra zúduló víztömeg **milliárdos kárt okozott.**

Levente-ünnepségek. A *dunavesei* járás nyolc községe a mult héten szépen sikerült levente-versenyt rendeztek. Az ünnepély délelőtt a járás versenyzászlójának felszentelésével kezdődött a templomban. A zászló védőszónya **Telesi Józsefné** grófné volt, aki lelkes beszéd keretében szalagozta föl s nyújtotta át a zászlót megörzészé végett a levente-szakaszban. Délután folyt le a verseny nagy érdeklődő közönség jelenlétében. A szakaszok gyönyörű tornamutatványokkal kötték le a mindvégig a figyelmet. Az ünnepélyen **Telesi József** grótn kívül jelen voltak **Telesi Sándor** gróf és **Mihály családjakulak Platty György** dr. nemzetgyűlési képviselő a főispán képviselőjében, az alsópánt **Szekely István** főjegyző, a vármegyei testdők egyesület **Póka** örnagy képviselte. Versenybírák négy járás főoktatói közül voltak összeronva. Munkájuk nehéz volt, mert a községek kivétel nélkül szép teljesítményt produkáltak. Végül néhány ponttal a *dunavesei versenyzakasz nyerte el az első díjat, a járási levente-zászlót.* Második lett **Szalkszentmárton**, harmadik **Apostag**, negyedik **Harta**, de minden község kapott elismerő okiratot. Az ünnepély rendezése főképpen **Beniczky Péter** szolgabíró, **Brunner Béla** dr. szolgabíró és **Berde Károly** járási főoktató érdeme. — Békésmegye középiskolái és levente alakulatai nagyszabású atlétikai viadalt vintak a békésmegyei vitézi szék által fölajánlott díszes selyem zászlóért. A zászlót **Anna** főhercegasszony, zászlósnya nevében **Kovacs Dezso** főispán felesége avatta föl. A versenyben a **békéscsabai, gyulai, orosházi** és **szarvasi** iskolák tanulói és leventefiái vettek részt. A *győzelmet a békéscsabai mezőgazdasági felsőiskola tíjai ragadták magukhoz.* Második lett a békéscsabai gimnázium, harmadik a szarvasi gimnázium csapata.

Felszentelték a Gellérthegyi barlangkapolnát. A Gellérthegyi barlangban épített louredsi kapolnát nagyszabású ünnepségek keretei között vasárnap szentelték fel és ádták át a fővárosnak. A felszentelés, amelyen megjelent **József Ferenc** dr. királyi herceg és **Anna** királyi hercegné is, **Üngyöri József** ferencendi tartományfőnök végezte s ugyanó mutatta be az első misét is. Délután *harmincezer főnyi körmenet járult a Gellérthegyi louredsi kapolnához,* amelyet **Glatfelder** püspök fényes papi segédlettel áldott meg, majd **József** királyi herceg szép beszéd kíséretében átadta a barlangot a főváros képviselőinek.

Műkedvelőink figyelmébe! A Vasárnap megemlékezett mult számainak egyikében arról, hogy **Kallós Béla** tánc (Fehérmegye) tanító **Hanszerzet** címmel műkedvelő előadásokra rendkívül alkalmas jelenetet írt. Olvasóink közül többen érdeklődtek a kis mű ára felől. Itt közöljük tehát, hogy a színmű postaköltséggel együtt, a pénz előzetes beküldése mellett, 17.000 koronába kerül és a szerzőnél rendelhető meg.

Petri államtitkár Püspökladány díszpolgára. Püspökladány község nemrégiben díszpolgárává választotta **Petri Pál** kultusz-államtitkárt. A díszpolgári oklevél átadása Pünkösdi hétfőjén történt díszközgyűlés keretében. A közgyűlés után a Rákóczi-szállóban bankett volt, délután pedig levente-zászlóavatás. Az ünnepségen **Petri Pál** kultusz-államtitkárón kívül résztvettek **Schröder Ervin** és **Bárdny Jenő** kultuszminiszteri államtitkárok, **Hadházy Zsigmond** főispán, **Szabó Zoltán** nemzetgyűlési képviselő és **Barleky László** levente-felügyelő. (Lásd a képeket.)

A Fehérkereszt tárgysorsjátékának húzása. A Fehérkereszt Országos Lelchenáz Egyesület tárgysorsjáték húzásán a következő számokat húzták ki: 1 főnyeremény 6 hengeres, 70 lóerős *túraautó* 250.000.000 korona értékben, nyerte a C sor 50959 szám. — 2 *ezüstkészlet*, egyenkint 60.000.000 korona értékben, nyerte a H 85263, D 20745 s. sorsjeggyel. — 2 *zongorát*, egyenkint 25 millió korona értékben, nyert a H sor. 60882 és A 56199 s. sorsjegyek. — 10 *darab teljes házszoba bútor*, egyenkint 5 millió korona értékben, nyertek a következők számok: A sor, 32263, C 4572, C 13068, A 2068, C 92234, E 2725, H 51865, C 30019, F 45684, B 93082. — 20 *darab aranyórát*, egyenkint 2 millió értékben, nyerték a következők számok: D 19527, H 29393, D 97785, C 44217, H 36848, B 87908, G 8908, F 00751, E 79218, F 29873, H 74600, F 54980, C 81470, B 10606, H 36923, E 56944, C 74246, A 86069, F 80924, F 38038. — 50 *arany- és ezüstárgyat*, egyenkint 1 millió korona értékben mind a 8 sorozatból a következők számok: 42862, 78916, 18176, 64899, 81839, 9971 és a C 73265 és F 73265. — 100 *darab egyenkint 400.000 korona értékű tárgyat* nyert minden sorsjegy a G sorozatból, amely 551 számmal végződik. — 100 darab egyenkint 100.000 korona értékű tárgyat nyert az A sorozatból minden 049 számmal, a B sorozatból minden 443 számmal, a C sorozatból minden 615 számmal, a D sorozatból minden 226 számmal, a C sorozatból minden 522 számmal, a D sorozatból minden 982 számmal, a C sorozatból minden 223 számmal, a C sorozatból minden 012 számmal, az E sorozatból minden 843 számmal, a C sorozatból minden 474 számmal végződik sorsjegy.

Rablógyilkos utcai leány. Budán, a Lajos-utcai iskolában az elmúlt kedden meggyilkolták és kirabolálták **Bernát Aladár** iskolaszolgát. A megindult nyomozás során a rendőrség pontos személyleírást kapott egy nőről, akivel együtt látták az iskolaszolgát hazamenni. Jelentkezett egy rikkancs is, aki a lapok által közölt személyleírásban felismerte **Pap Piroksa** rendőri felügyelőt alatt álló nőt, aki kedden délután együtt mulatott **Bernáttal** egy Rákóczi-úti sörözőben. A rendőrség a személyleírás közölte az összes rendőri és csendőrségi állomásokkal és csütörtökön sikerült a Tápíószelei csendőrségnek elfogni **Pap Piroksát**. Az elvetemült leány előbb tagadta a gyilkosságot, később azonban a terhelő bizonyítékok súlya alatt megtört és bevallotta, hogy **Bernát Aladárt** ő verte agyon egy fejszével, amikor az iskolaszolga ittasan aludt otthon. A gyilkosság után elvette **Bernát** pénzt, 694 ezer koronát, amelyből valamit elmulatott, a többin ruhát vett magának. Amikor hallotta, hogy gyanúba vették, elmenekült a fővárosból Tápíószele. A gyilkos leányt letartóztatták és átkísérték az ügyészségre.

Egy amerikai magyar család katasztrófája. Az amerika **Warcheből Szabó** Lajos magyar munkás minden vasárnap autómment családjával Phoenixvillebe, az ottani magyar református templomba tartott istentiszteletre. A legutóbbi kirándulásán **Szabó** Lajos legidősebb fia vezette az autót és egy vasuti keresztelésnél me a vonat érkezése előtt át akart jutni a sineken, azonban a vonat elkapta az autót, *darabokra zúta és a benne ülőket darabokra tépte.* **Szabó** Lajos, valamint nyolceves **András**, a négyéves **Elemér** és két éves **Sári** nevű leánya azonnal meghaltak, míg **Szabó** feleségét, legidősebb fiát, **Vilmost**, az s szerencsétlenséget okozta és **Szabóné** nővérét rendkívül súlyos sérülésekkel szállították kórházba.

Amikor Károlyi Mihály elfelejt fizetni. Az őszirózsás, októberi patkánylázadás farkastorkó vezére, **Károlyi Mihály** gróf, aki sokéve óta külföldön folytatja rágalmahadjáratát Magyarországon ellen, angliai tartózkodása alatt egy előkelő angol szabócégnél ötszáz angol font erejű ruhákat vásárolt, a számla kiegyenlítéséről azonban elfeledkezett. Az angol cég egyrésztán küldte utána felszólítólevelet, amelyekre azonban nem érkezett válasz. A cég végül is a magyar bírósághoz fordult és polgári per útján kérte követelése megítélését. Az ismeretlen helyeken bolyongó **Károlyi** Mihályt az ötszáz fontos (körülbelül százhatvan millió magyar korona) ügyben **Nagy Vince** nemzetgyűlési képviselő képviseli. Az érdekes per tárgyalását júliusra tűzte ki a bíróság.

Kézírtáska (retikül) mint esernyő, összecukva.

Ítélet az olaszliszakai pénzhamisítók bűnyűgyében. Az olaszliszakai hamis milliók készítőinek bűnyűgyében a bíróság meghozta az ítéletét. A debreceni királyi törvényszék *Friedländer Frigyes, Friedländer Salamon és Czink Dezső* vádlottakat bűnösnek mondotta ki, még pedig *Friedländer Frigyes*et hamis pénz forgalomba hozatalának büntetében, *Friedländer Salamon* hamis pénz család használatának büntetében, *Czink Dezső*t a bűnpártolás vétségében; ezért *Friedländer Frigyes*et hat évi fegyházra és tízmillió korona pénzbüntetésre, *Friedländer Salamon* két évi és hat hónapi fegyházra és tízmillió korona pénzbüntetésre és ugyanezen vádlottakat külön-külön hat évi hivatalvesztésre, valamint politikai jogaik gyakorlásának felfüggesztésre, *Czink Dezső*t egy millió korona főbüntetésre és egy évi hivatalvesztésre, mint mellékbüntetésre ítélt.

Fogházigazgató, akl pénzért kiengedi a foglyokat. Bucur János marosvásárhelyi fogházigazgatót letartóztatták, mert kiderült, hogy a rabokat pénzért idő előtt kiengedte a fogházból. Kiderült, hogy évek óta folytatta ez a mellékfoglalkozást, amellyel azonban más úton-módon is panamázott, mert a fogház pénzével marhákat vásárolt és azokkal kereskedett, az iparos foglyokkal magának dolgoztatott. Bucur úr természetesen a "hódító" oláhokkal jött be Erdélybe, ahol azt hitte, hogy ép úgy folytathatja, mint odahaza, Oláhországban.

Borzalmas családirtás. Berlin elővárosának, *Hochenschönhausen*-nak egyik előkelő villájában borzalmas családi tragédia játszódott le. *Wittershausen* báró gyáros revolverből többször rálőtt a feleségére, majd agyonlőtte ötéves fiát és utána agyonlőtte magát. Az előhívott orvos már csak a gyáros és a kisfiu halálát állapíthatta meg. A gyáros feleségének állapota reménytelen.

Érdekes torzszülött. Az egyik prágai szülészeti klinikán orvosi szempontból rendkívül érdekes torzszülött látott napvilágot. Az újszülött fiúgyermek rendes testű, de szíve, mely egyébként szabályosan működik, a testén kívül szabadon fekszik a mellkason. A szív a rendesnél valamivel nagyobb és a mellkasból nyíláson át bújik ki, melynek nyomai még láthatók, de már össze-nöttek. Az orvosok véleménye szerint a gyermek nem fog sokáig élni, mert a szív túlságosan ki van téve a külső befolyásoknak.

Frohreich büntetését felemelte a Kúria. A Kúria a múlt héten tárgyalta végső fokon *Frohreich* Ernő bűnyűgyét, aki, mint ismeretes, 1924. október 6-án éjjel meggyilkolta apását, a dúsgazdag Egyedi Arthurt. *Frohreich*ot a soproni törvényszék négyévi fegyházra ítélté el. Ezt a büntetést a győri királyi Tábla hétevi börtönrre emelte fel. A Kúria, megváltoztatván a Tábla ítéletét s eljelve az enyhítő szakaszt, *Frohreich*ot 12 évi börtönrre ítélté.

KÖZÉRDEKŰ TUDNIVALÓK

Mennyi a föld vasérckészlete ?

A föld vasérckészletét ezidő szerint harminckét milliárd tonnára becsülik. Ebből hét milliárd tonna jut magára az Amerikai Egyesült-Államokra, Közép-Európára pedig csak öt milliárd. Közép-Európa vasérckészlete főleg Belgium, Luxemburg és Franciaország között oszlik meg, a többi középeurópai állam behozatalra szorul. Magyarország helyzete igen siralmas vasérckészlet szempontjából az ország megcsonkítása óta. Anglia készlete három milliárd tonna. A leghatalmasabb vasérctelepek Kínában és Guyana hollandi gyarmaton vannak, amelyek körülbeül húsz négyzetkilométer területet fednek be átlag tizenöt méter vastag vasércleppel. A jelenlegi vasszükséglet mellett a becslések szerint, még kétszáz évig elég lesz a föld vasérckészlete, tehát addigra gondoskodni kell a tudományunk, valami új anyagról, ami a vasat minden térer pótolni tudja.

Kipusztulóban van a gorilla.

A föld egyik legérdekesebb és egyben legfélelmetesebb állata a gorilla. Előfordulási területe aránylag igen kicsi, Afrikának a Kongó-folyótól Kamerunig terjedő őserdeiben él. Közmondásos erose oly félelmesse tette ezt a fajt, hogy a régebbi időkben, csak a leghíresebb vadász merészkedett fegyverével a gorilla közelébe. A mai modern tökéletes fegyverekkel azonban a vadász, ha megvan az ügyessége és gyakorlottsága, aránylag sokkal kisebb kockázattal ejtheti el a kor legrettegettebb állatát; sőt, a vadászszenvédly ma már egyenesen keresi az alkalmat, hogy ilyen nemes szakmánnyal dícselkedjék. A mai híres vadászok gyűjteményében meglehetősen sok elejtett gorilla van, például Vilmos svéd hercegél 14 gorillát láthatunk. Nagyon sajnálatos körülmény ez, amely annyira hozzájárul, hogy ez a — már amúgy is kiveszőben levő — faj végkép kipusztuljon. Az újabb hírek szerint ma már Afrika erdeiben mindössze körülbelül száz gorilla él. Tudva azt, hogy ezek a hatalmas majmok, de főképpen a gorilla, milyen hamar elpusztul a mi klímánk alatt, ilyen nagyarányú pusztítás mellett hamarosan elérjük, hogy az európai állatkertek gorilla-kezece örökre üres maradjon.

Mennyi ideig élnek a halak ?

Erre a rendkívül érdekes kérdésre próbálkozott legújabb időkben feleletet adni egy Mayenne nevű lengyel tudós tudományos megfigyelései alapján. A halak életkoráról eddig semmi bizonyosat nem tudunk, csak a népmesék és mondák regéltek róla. Mayenne megfigyeléseit elsősorban a csukákra terjesztette ki és megállapította, hogy a tizliskós csukák tizenkét éves életkorra tekintenek vissza. Pontos vizsgálatai szerint bebizonyosodott, hogy a csukák testsúlya a harmincöt kilogrammot soha nem multa felül és egy ilyen csuka — figyelembe véve, hogy átlagosan hány kilogramm növekszik évente a súlya — nem lehet több, mint 80 éves. Hasonlóan megfigyeléseket végeztek a viza életkoráról is és megállapították, hogy egy öt méter hosszú ötvenöt kilogramm súlyú viza ötvenöt éves. Láthatjuk tehát, hogy a halak igen hosszú életűek, ha nem is élnek pár száz évig, mint ez előtt gondolták.

Kézírtáska mint esernyő, nyitva.

A CSENDES SZIGET

REGÉNY * IRTA UNDI IMRE.

(13. közlemény.)

Első meglepetéséből magához térve elhatározta, hogy nyomban visszatér lakásába. Magához kell vennie fegyverét, ki tudja, mely pillanatban lesz szükség reá? Megfordult tehát, de nem maradt a homokon, hanem feljebb ment, hol szükség esetén búvóhelyet találhatott.

Lassú és fáradságos volt így az út. Szikláról-sziklára ugorni, úgy hogy a felette elhúzódo magaslattól sem láthassák meg, de ő figyeljen föl is, meg a part felé is. Felmenni a sziklagerinre ugyancsak nem mert, bár így áttekinthette volna egy jó darabon a szigetet, de magát is megmutatta volna. Amíg tisztább képet nem nyert a helyzetről, addig elhatározta, hogy iparkodik felfedezetlenül maradni.

Végre elérkezett ahhoz a részhez, mely a barlangja alatt terült el. Itt még óvatosabban haladt. Hasonszúnya egy szikla mögül kitekintett a partra. A vidék elhagyatott volt, semmi nyom nem látszott. Megindult hát lassan fölfelé. Különös gondolatok cikáztak agyában: mi fog most történni. A lábnymot titokzatos gazdája messze nem lehetett innen. A nyomok alig egy felőrajársnyira voltak és egész frissek. Az éjszakai zápor elmosta volna azokat, hacsak néhány órával előbb is járt volna arra az illető.

Most már csak az volt a kérdés, hogy az új szigetlakó merre vette útját. A part mentén errefelé nem jött, mert lábanyoma nem látszott. Tehát vagy a sziklákra ment fel, vagy ellenkező irányban visszament a parton, ahonnan jött. Inkább az előbbi volt valószínű: fölkapaszzkodhatott a magaslatra széjjelnézni.

Tom barlangja bár a magasban volt, mégis eléggé védett helyen, több magányos sziklatömb közé elrejtve. Idegen szem a nyílását csak hosszas keresés után tudta volna csak felfedezni. Egy baj volt csupán: a barlang szája előtt az este gyújtott tűz hamuja még eltakarítatlanul ott hevert. Igaz, eső verte, szél fújta, de a kormos maradványok — ha meg látja azokat valaki — feltétlen gyanút keltenek.

Amint felért Tom a tetőre, lebukva surrant a barlangig. Semmi gyanusát nem vett észre. Belépett. Athaladt az első üreges és a hátsó, tágas nyílásba akart menni, hol revolverét tartotta. Amint a szűk átjárón bepillantott, rémülten vette észre, hogy ott háttal egy férfi áll.

— Mit keres ön itt? — kiáltotta Tom.

Az alak megfordult.

Fu Peng állt vele szemben.

— Hát ön hogy kerül ide Mr. Fu Peng? — szolt ki tőre örömmel Tom.

— A kora hajnalban érkeztem ide egy hidroplánon. De ön mit keres itt, Mr. Robert, ezen az átkozott szigeten? Talán azon az emlékezetes éjszakán idáig jutott el és itt rekedt? — Itt bizony és ha ön nem jön, ki tudja, mikor szabadultam volna el innen!

Robert Tom kacagva ölelte át a kinaít:

— Ön, úgy látszik, életelőjárónk tűzte ki, hogy ha én valahányszor csavába kerülök, mindig megment...

— Nonono — felelte Fu Peng — ami a hajón történt, arról szó se essen, egyébként az együtt töltött néhány nap alatt oly meleg baráti érzés fűzött önhöz, hogy mindenkor és mindenben szíves örömet rendelkezősére állok.

— De hát — kérdezte Tom — honnan tudta Mистер, hogy én még mindig itt sinylődök ebben a meglehetősen terjedelmes kalickában?

Fu Peng mosolygott:

— Hogy egészen őszinte legyek, fogalmam sem volt arról, hogy itt van.

— Hát akkor miért jött ide?

— Én Ménosz tanár elhagyott házába igyekszem.

Fu Peng erre felfedte kilétét Tom előtt. Elmondta King kapitánynak, a rejtélyes iratoknak és az elrabolt család történetének az összefüggését. Tom viszont Hella naplóját mutatta meg a detektívnek. Amint így a beszélgetés során Tom előtt megvilágosodott a helyzet, a fiú elámulva capta össze tenyerét:

— De hiszen borzasztó, hogy ma, a huszadik században, is megtörténhessenek ily rémhítoriák!

A detektív nevetve válaszolt:

— Csak ismerni kell az embereket. Huszadik század? Több gonosz ember él a föld hátán, mint azelőtt. Sőt még ravaszabbak, körmönfontabbak. A különbség csak az, hogy míg azelőtt a véletlen adta a gonoszokat az igazságszolgáltatás kezére, ma pompás szervezetek üldözik a hamisakat, álnokokat, elvetemülteket és egy ilyen szervezetnek vagyok én is egyik közkatona. Ön nemrég került ki az életbe, fiatal barátom és a véletlen sors úgy hozta magával, hogy egy sötét örvény forgójába kerüljön. Sokat látott, sokat okulhat. No de — tette hozzá — erről majd máskor beszéljünk többet. Este óta egy falatot nem ettem, nincs valami harapnivaló?

Tom előkereste a vacsora maradványait és jóízű lakomát rögtönöztek. Ebéd után Fu Peng egy illatos havannával kínálta meg a minden jótól elszokott Robinsont. Tom gyönyörködve fujta maga elé az illatos füstkarikákat s megszólalt:

— Mi az ön terve mostan?

— Ménoszék házat felkutatni. Most, hogy önnel találkoztam, nem kell sokáig keresgélnem, elvezethet oda.

— Akkor mennünk is kell, hogy még világosan odaérjünk.

— Sőt sietnünk, mert még ma át kell kutatnom a házat.

A tanár titkos iratai ott vannak valahol elrejtve. Szerencse, hogy az az oklatan King kapitány beérte a lakásban kéznél talált haszontalan feljegyzésekkel, mert különben sok minden másképp történt volna.

— Ki tudja, hogy menekültem volna meg akkor.

— Ki tudja, bizony. Hanem induljunk. Látom, a fegyvere megvan. Vegye magához az összes töltényekkel együtt. Könnyen szükségünk lehet rá. Maradt-e még tölténye?

— Hogyne. Alig puffantottam el a néhánjat, hal, csiga akadt bőven. Maradt vagy húsz darab golyó.

Szapora léptekkel indultak útnak. Átvágtak a páfrányos s az erdő szűk útján, mit Tom vágott magának annyi ügyel-bajjal. Szótlanul haladtak órákon keresztül, mert így is nagy munka volt széthúzni a szivós indákat, melyek elhaladtukban csattanva, susogva csapódtak ismét össze.

Az erdő tulsó szélén jártak már, mikor a detektív hirtelen megragadta Tom karját.

— Pszt — suttogta — nem vett észre semmit?

— Semmit — felelte Tom.

Fu Peng most már csak félkézzel hártotta el útjából az ágakat, másik kezében lövére készen tartotta revolverét. Intett Tomnak is, hogy ő is húzza fel a fegyver kaskását.

— Mitől tart? — kérdezte Tom halkán.

— Itt valami rendkívüli dolog mehet végbé. Hogy

Kingék tértek volna már vissza, az teljességgel lehetetlen, ha ugyan nem repülőgépen jöttek ők is. Ez azonban nem valószínű. De valami kiáltozás hallak.

Kiértek az erdőből. Amint az utolsó sövényen is átbújtak, a magányos liget mögül vörös lángnyelvek csaptak föl.

— Ég a ház! — kiáltotta Tom.

— Csöndesebben! — intett neki Fu Peng. — Vezessen úgy most itt az erdő mellett, hogy észrevétlenül odaláthassunk.

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Június 6-án, vasárnap.

Állat és kirakodóvásár: Füzessgyarmat, Tiszaföldvár. — **Lóvásár:** Budapest, X. ker., Kerepesi-út 7-11, Tattersal és Lóversenytelep, Sopron. — **Állatvásár:** Kalocsa, Kunszentmiklós. — **Kirakodóvásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Kikészített bőr- és nyersbőr vásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Borvásár:** Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben. — **Cserép- és mázasedényvásár:** Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart.

Június 7-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Enying, Füzeshabony, Hédervár, Istvándi, Kapuvár, Kismarja, Mezősát, Pécs, Tüskevár, Vásárosnamény, Zalazsentbalázs. — **Lóvásár:** Nyiregyháza. (Az ide felhajtott három legkiválóbb kanca és három legkiválóbb magán mén nagyértékű tulajdokkal lesz jutalmazva tekintet nélkül arra, hogy azok tőljenek helybeük vagy vidéki lakosok.) Sopron. — **Kikészített bőr- és nyersbőr vásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Borvásár:** Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben. — **Cserép- és mázasedényvásár:** Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart. — **Kirakodóvásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér, Kalocsa, Kunszentmiklós.

Június 8-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Büssü, Cegléd, Gönc, Nagycsákány, Szentgyörgyvölgy. — **Állatvásár:** Sósikút. — **Kirakodóvásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Kikészített bőr- és nyersbőr vásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Borvásár:** Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben. — **Cserép- és mázasedényvásár:** Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart.

Június 9-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Alattyán, Hegyfalu. — **Állatvásár:** Lesencetomaj. — **Sertésvásár:** Orosháza. — **Kirakodóvásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Borvásár:** Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben. — **Cserép- és mázasedényvásár:** Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart.

Június 10-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Keszthely, Nyirbátor, Püspökladány, Szentlőrinc, Újfehértó. — **Állatvásár:** Orosháza. — **Kirakodóvásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Borvásár:** Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben. — **Cserép- és mázasedényvásár:** Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart.

Június 11-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Tarpa. — **Kirakodóvásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Borvásár:** Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben. — **Cserép- és mázasedényvásár:** Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart.

Június 12-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Besenyszög, Borsodnádásd. — **Állatvásár:** Elek. — **Kirakodóvásár:** Budapest, IX. ker., Országos vásártér. — **Borvásár:** Budapest, IX. ker., Központi vásárcsarnok pincéiben. — **Cserép- és mázasedényvásár:** Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

L. P., Szakály. Nem tudjuk milyen számréjtvényre gondolt, hiszen többfajta van. — V. P., Gyöngyöshalász. Ehhez a réjtvényhez hasonló már megjelent lapunkban. Mást kérünk. — W. J., Csányi. Réjtvényeiből válogatunk. — K. I., Hódmezővásárhely. Egyik tréfa jó. Réjtvényeiből válogatunk. — Ifjú T. M. I., Jászszentandrás. Válogatunk belőlük. — N. M., Cserhát. Versei közül valamelyiket közölni fogjuk. — P. I., Nak. A tréfát nem használhatjuk, mert nem gúnyolhatjuk ki a falusi embert. — Vönöckéi Ágostai Evangélikus Ifjúsági Egyesület. Hozzánk intézett levelükre sajnálatlaltal értesítjük, hogy az egyesületi műkedvelőket ábrázoló kép mind-azelőtt meg érkezett hozzánk. Amint beérkezik, azonnal közöljük. — M. L. Közölje velünk, milyen iskolai végzettséggel rendelkezik. — Gy. I. S., Apáti. Hazaifias érzés, észinté lekesedés fűti sorait. Jól esik az embernek látni, hogy a levente-ifjúság helyes irányban fejlődik. Verse azonban kezdetleges próbálkozás, mert nincs tisztában a verselés szabályaival, a verselés mesterségbeli részével. Azt ajánljuk, forgassa a nagy magyar költők kötetét: Petőfit, Aranyt, Vörösmartyt, aztán próbálkozzék. — P. B., Szombathely. Réjtvényei most is kitűnnek. «Narancs nota» című dalszövegét alkalomadtán közölni fogjuk.

TRÉFÁK

Az utcán.

Első úr (köszön): Van szerencsém!

Második úr: Elhiszem, kérem, de minek azzal az utcán dicsekedni?
(Beküldte ifjú Hajdú József Orosházáról.)

A beteg férj.

— Hogy érzi magát a beteg?

— Pompásan. A baleset folytán elvesztette az emlékezőtehetségét és most nem tudja, hogy nő.

(Beküldte Kozicz Ilonka Győráságról.)

A gondos feleség.

Beteg: Mit főzöl, anyjukom?

Asszony: Turócsuszát.

Beteg: Adj belőle egy tányérrával, mindjárt nyugodtabban halok meg.

Asszony: Nem lehet, kell a halotti torodra.

(Beküldte Kardos István.)

Az utolsó kívánság.

Akasztófára itelték a borbélyt. Megkérdezték tőle, hogy mi az utolsó kívánsága.

— Szeretném az ügyész urat megborotvtálni — felelt a borbély.
(Beküldte Pados István Erdőcsokonyáról.)

Temetésen.

A kisfiú a nagyanyjához, midőn egy nyugdíjas tiszt temetésén a díszítést adták:

— Mondja csak, nagymama, miért lőnek a katonák a sírnál? Talán nem halt meg még egészen?

(Beküldte ifjú Tóth M. István Jászszentandrásról.)

Lónak, asszonyoknak...

Péter és Pál gazda összetalálkoznak a vásárran.

— Hát te mi a csudóért sántikálsz? — kérde Péter.

— Haj, jaj, barátom, megrugott a ló...

— No, ez baj. De hallom, hogy a feleséged is elhagyott.

— El bizony — mondja szomorúan Pál. — De legalább megtanultam, hogy lónak, míg rugni tud, asszonyoknak, míg mozogni tud, hinni nem lehet.

(Beküldte Gaál Imre, Felsőöregről.)

BAGI és TÁRSA, KABA

GÉPGYÁRA ÉS HENGERMALMA

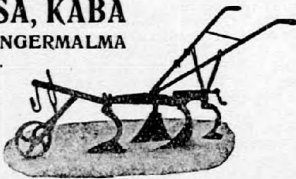
Tel. 5. Sörg.-cím: Bagl, Kaba.

Alapítva 1897. évben.

Szállít mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszerű csavaros kapáló ekéi

a legelterjedtebbek, átalakít magánjárókat, készít géplakatos-, vasesztergályos-, rézöntő-, kazán- és autogénevezetőmunkákat, malomhengerek csiszolását és rovatkolását.

Kútforrási vállalata teljes szavatossággal készít új artézikutakat bármily mélységre, végez próbafúrásokat és elapadt artézikutak rendbehozását. A STOCK motor- és ekegyár kerületi képviselése.

Pálinkafőző és finomító (tisztázó) üstök

bármily rendszerben raktárról kaphatók

GODRA SÁNDOR ÉS FIA

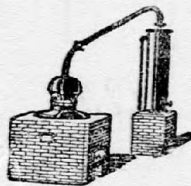
rézműves üzemenben

Budapest, IX., Gróf Haller-utca 4. sz.

Teléfono: József 78-43.

Gyümölcsíz besűrítő készülékek.

Árajánlattal sárgyegyzékek szívesen szolgálnak.

DELEJ-SÓ

Radioactív!

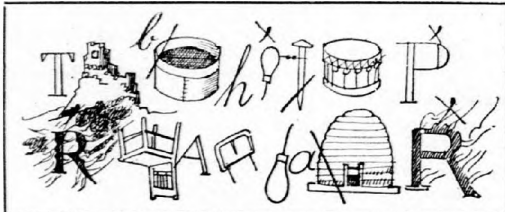

Kifinó házi szer!

Czondus ásványi sók, kén, vas és szénsavtartalommal. — Kőszvény, csúsz, rheuma, ideggyengeség, fáradtság, testi fájdalmak stb. ellen. Egy nagy csomag ára használati utasítással 20.000 korona. — Kapható: Patikában, drogeriában. Főraktár: Szilvák Leó gyógyszerész, Budapest, VIII., Szezygyár-utca 1. sz. Telefon: J. 81-71. Egyedül a «Delej-só» valódi, patkó védjeggyel! Óvakodjunk a silány utánzatoktól.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

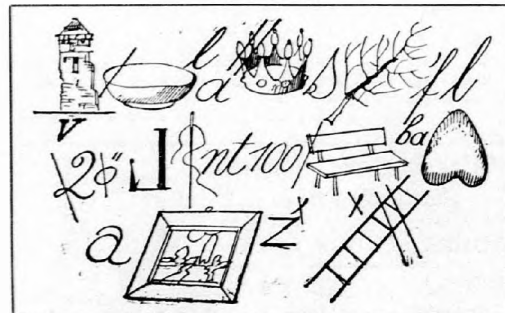
(Beküldte Kasza Juliska Tésénjáról.)

2. Képrejtvény.

(Beküldte egy előfizető Derecskeről.)

3. Képrejtvény.

(Beküldte Drgony Imre Vecsenyről.)

4. Betűrejtvény.

$$\frac{t}{i}$$

zs rpe

(Beküldte ifjú Czákó István Vásárosdombórol.)

5. Betűrejtvény.

$$\frac{1}{8} \quad l \quad m$$

É

(Beküldte Keő Ferenc Vásárosdombórol.)

6. Verses rejtvény.

Ha felveszem,
Nem tetszik neki,
Ha leteszem,
Azt se szereti,
Ha felveszem,
Akkor rám csörög,
Ha leteszem,
Még jobban zörög.

(Beküldte Rudas János Bácsbokrol.)

7. Pótlórejtvény.

— ó.	— r.	— alm.	— őze.
— kör.	— ár.	— nt.	— t.
— arát.	— ör.	— agy.	— elő.
— úza.	— örög.	— akács.	— rszény.
— ke.	— ró.	— rez.	— ovas.
— eke.	— egény.		

(Beküldte Nagy József Hidasnémetiből.)

8. Számrejtvény.

10 év leforgása alatt egy vadász 1008 darab vadat lőtt; és pedig két és félszer annyi rókát, mint farkast, hétszer annyi nyulat, mint rókát és kétszer annyi foglyot, mint nyulat. Hány farkast, rókát, nyulat és foglyot lőtt?

(Beküldte Barta Lajos Pocsajról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 26-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 20-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Asztaltársaság.
2. Képrejtvény: Lámpavilágtól fél a lúd.
3. Képrejtvény: Magyarország legszebb országa.
4. Szótágrejtvény: Adós fizess, beteg nyögj!
5. Betűrejtvény: Budapest.
6. Betűrejtvény: Utolsó kenet.
7. Betűrejtvény: Sokoldalú.
8. Pótlórejtvény: Többet ésszel, mint erővel.

Megejtették: Orovecz János, Payper Lajos, Csöme Lajos, Hittel-zövetkezett Erdőt., Szász János, B. Kálmár Miklós, ifjú Rencsisovszky István, Jakab László, Kovács Bálint, ifjú Kálmán Ferenc, Simon Ernő, Balla Piroska, Baumann János, Czečko Annus, vitéz Kövéri András, ifjú László Ferenc, Szekeres Imre, Csöz Károly, Gulyás István, Gulyás Istvánné, Bálint János, Horváth László, Hajós István, Csóka Kázmér, Szűcs Pál, Walter Antal, ifjú Róth Pál, Nagy L. Krisztinka, Berecz István, Tóth Sándor, Orosz Mihály, Sinka László, fajtái Fáy Barnabás, Kanizsai Nagy Antal, Peták Vilmos, Dunszt György, Jenetics József, Bugyi János, Pados Irénke, Torday Zsigmond, Libszter István, Mészáros Lajos, Bagics István, Heil Edith Mária, ifjú Hromjecz Ferenc, Guttman Erzsike, Kiss János, Fatér Gyula, ifjú Ritecz István, Eperjesi András, ifjú Párl Kálmán, Dinya Sándor, Illés Ferenc, Bene János, ifjú Olej Pál, Schultz Mihály, Bözser József, Szabó Ferencné, Péter János, idősebb Géczi János, Baticz Kálmán, Molnár Iruska, Gulyás István, Gulyás Imre, Gulyás Mariska, ifjú Komjáti András, Vörös Vince, Nyeste István, Békési Ferenc, Kirschner Jolán, Melisó János, ifjú Nemeth József, Veres Péter, Lucz László, idősebb Barath Miklós, Tóth István és fia, ifjú Kálmán István, ifjú Várad Lukácsné, Juhász Mariska, Juhász Irén, Pálffy Mancica, ifjú Horváth V. Miklós, Pap József, ifjú Tóth M. István, Kis Lajos István, Lehocz Pál, Molnár János, Virágos Sándor, Szakály Péter, Mészáros Istvánné, ifjú Bontovics Imre, Mészáros Krisztina, Kalovics György, Zakár László, Halassy Gyula, Vincze Jolán, Szép István, Pintér István, Kiss Német János, Valkai Pál, Német Pál.

Jutalomkönyvet nyertek: **Vörös Vince** (Kisbicsérd), **fajtái Fáy Barnabás** (Kiskunfélegyháza), **Csöz Károly** (Érsekcsanád), **Horváth László** (Lengyeltői), **Simon Ernő** (Kerca).

ADÓNAPTÁR

Az alkalmazottak kereseti adóját a májusi fizetések után, a két példányban kiállítandó illetményjegyzékek alapján, június 15-ig kell befizetni a községházán. Ugyancsak június 15-ig kell befizetni a rokkantellátási adót is az előbb említett illetményjegyzékek alapján.

Ha az általános forgalmi adóátalány összege 600.000 K-nál nem több, az átalányrészeket naponként kell bélyegben leróni. Ha pedig az átalány összege 600.000 K-nál több, de 3 millió K-t meg nem halad, az átalányrészeket június 5, 10, 15, 21, 25 és 30-án kell bélyegben leróni.

A borfogyasztási adó ellenőrzésével kapcsolatos negyedévi lezárolás június végéig ejtendő meg a községi ellenőrző közeg által. A megállapított fogyasztás vagy hiány utáni borfogyasztási adó 13 nap alatt fizetendő adóbarca ellenében.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak május hó 30-án.)

Gabonavásár. Tiszavideki búza 420—432,5, pestvidéki és dunántúli 415—427,5, pestmegyei rozs 225—227,5, más 222—225, árpa 240—250, zab 267—272,5, tengeri 210—212,5, korpá 167—170 ezer K méter-másánként.

Liszt- és őrléményiac. Duplanullás 6800, nullás 6600, kettes 6300, hatos 4500, takarmányliszt 2050, egyes rozsliszt 3400, 75%-os egységes rozsliszt 3000 K volt kilogrammonként budapesti paritásban, zsákkal együtt.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 6 160—165.000, másodrendű 125—150.000, harmadrendű csomagolásra 70—120.000, lucerna széna 170—175.000, lucerna, új 110—155.000, zabosbükökönyszéna 130—140.000, tengei, szemes 220.000, alomszalma 70—85.000 K méter-másánként, zsupiszalma egy kéve 4000—5000 K.

Vetőmagvásár. Bab, fehér 170—190, bab, tarka 130—140, cirokmag 120—130, cukorcirok 400—450, csibehár 380—420, csillagfűrt 190—210, koriander 240—260, gomborka 600—620, kender 290—310, köles, fehér 360—400, köles, vörös 220—240, köles, szürke 200—220, köles, tarka 190—200, lenmag 540—560, mák 2.600—2.700, muharmag 230—250, mustármag 950—1000, napraforgó, fehér 340—360, napraforgó, szürke 280—300, olaszperje 1.700—1.800, takarmánytök, mázas 1.800—2.000, tökmag 560—580, tatárka 190—200 ezer K méter-másánként.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb minőségű 11.500—13.000, kivételesen 13.500—14.000, középminőségű 8.500—11.500, gyengébb 6500—8500, bika, jobbminőségű 7—12.000, kivételesen 12.500—13.000, közép- és gyenge 7500—9500, tehén, jobbminőségű 9500—11.500, kivételesen 12—12.500, közép- és gyenge minőségű 6500—9500. Kicsontozni való marha 4500—6500, növényekmarka 6500—10.000 K kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 7000 darab sertést. Eladtak elősúlyban kilogrammonként könnyű sertést 14—14.500, középminőségűt 16.500—17.000, nehéz sertést 17.500—18.000 koronás áron. A vásár irányzata lanya.

Szardómahavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós: Elsőrendű 14.500—15.000, kivételesen 16.000, másodrendű 13.000—14.000 K kilogrammonként elősúlyban.

Juhvásár. Jeggzett árák kg.-kint elősúlyban: 5000 K. **Tenyészállatok és jarmosökrök.** Elsőrendű belföldi, fehér jarmosökrök 11.500—12.500, másodrendű belföldi, tarka jarmosökrök 10.000—12.500, friss fejtehető 12.000—14.000, egy és fél éves üszök 11.000—13.000, egy és fél éves tínök 10.500—11.500 K kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Jobbminőségű lovak: csikó 450—1.200.000, igás kocsi, nehéz 3.600.000—8.500.000, könnyű 2.500.000—4.900.000, számár 800.000, üszvér 550—2.025.000, alárendelt minőségű lovak 300—3.000.000, vágólovak 300—2.000.000 K.

Gyapjú. Ezidőszertől elsőrangú uradalmi tétel 35—37.000, uradalmi gyapjú szennyes állapotban 28—30.000, szedett gyapjú 22—24.000 koronára szennyes állapotban kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr 13—16.500, borjúbőr 21—22.000 K kilogrammonként, a budapesti vágóhídon átvéve.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 17—35.000, tyúk darabja 40—60.000, hízott ruca kg.-ja 26—30.000, hízott lúd kg.-ja 26—30.000, hízott pulyka kg.-ja 26—28.000, sovány pulyka darabja 80—100.000, libamáj kg.-ja 40—120.000, húsriz kg.-ja 36—40.000, tojás darabja 1000—1400 K.

Halpiac. Ponty kicsinyben, elsőrendű 35—45.000, nagyban 34.000, ponty kicsinyben, másodrendű 30—35.000 K.

A világ legjobb

Harmonikái, Hegedűi, Harmoniumjai, Citerái, Beszélőgéppjei, Cimbalmojai, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók iskolai, dalárdai, egyházi harmonikumok részletre is

Romlott hangszereket művészen javít.

Legjobb Hurók!

Árjegyzéket ingyen küld

Mogyoróssy Gyula
m. kir. szabadalmazott hangszergyára,

BUDAPEST,

VIII., Rákóczi-út 71.

Telefon: József 16-8.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje május 25-én 4000—4800, tej-színhab literje 44—52.000, tejfel literje 18—26.000, vaj kg.-ja kicsinyben 70—86.000, nagyban 50—54.000, tehéntúró kg.-ja 12—16.000, juhtúró kg.-ja 36—42.000, grói sajt kg.-ja 60—80.000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 36—50.000, nagyban 24—30.000, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 60—80.000, nagyban 45—50.000 K.

Zöldész és gyümölcs. Sárgarépa 12—20.000, petrezselyem 14—20.000, zeller, újdonság, darabja 5000, karalábé, újdonság, darabja 5000—6000, vöröshagyma 3500—4500, fokhagyma 18—28.000, cékla 10.000—14.000, kelkáposzta, új 4000—10.000, fejesalatta kg.-ja 3500—4500, burgonya, újdonság, hazai, kicsinyben 7000—15.000, nagyban 90—110.000, rózsaburgonya, kicsinyben 1600—2000, nagyban 130—140.000, fehér burgonya, kicsinyben 800—1200, nagyban 75—80.000, retek 3000—5000, zöldbab 25.000—35.000, zöldborsó, hüvelyes 6000—10.000, zöldpaprika darabja 1000—8000, tök újdonság 22—45.000, karfiol 24—60.000, toma 10—28.000, spárga 10—30.000, sóska 5000—12.000, spenót 3000—7000, champiungomba 40—90.000, alma 14—60.000, dió 12—16.000, cseresznye 8000—28.000, szamóca 60—90.000, kerti eper 20—70.000, egres 4000—16.000 K kilogrammonként.

A szegedi paprikapiac árak. Csövespaprika füzerekenként 90.000—100.000, édesnemes paprika kg.-kint 39.000—47.000, félédes paprika kg.-kint 30.000—36.000, rózsapaprika kg.-kint 22.000—26.000, másodrendű paprika kg.-kint 8000—13.000, harmadrendű paprika kg.-kint 5000—6000 K.

Kalocsai paprikapiac árak. Csövespaprika kg.-kint 18—22.000, édesnemes paprika kg.-kint 35—39.000, rózsapaprika kg.-kint 18.000—24.000, másodrendű paprika kg.-kint 12—15.000, harmadrendű paprika kg.-kint 6000—8000 K.

Borpiac. A melegebb időjárás beállával a sörfogyasztás emelkedik, míg a bort fogyasztás az apad, minek következtében a vásárlás még szűkebb keretek között mozog. Az árak alig változtak. 8—9%-os borok 200—220 K-ért, 10—11%-os borok 250 K-ért, magasabb fokú borok pedig 350—450 K-ért kaphatók Málligand-fokontok és literenként, fejte tisztán a termelőállomásról. A szőlők állása eddig általában igen jó.

Házipari nyersanyagpiac. Fűszervész. Kedvező időjárás mellett az ország fűtelepei igen szépen fejlődnek s így minden renény megvan arra, hogy az ideai termés úgy mennyiségben, mint minőségben fölülte lesz az elmúlt év termésérédeiméneik. A kitermelés előrelátatóság július hó közepéig megkezdődhetik. Árak: Nemes hantólt 450—500, nemes hantólt vegyes 420—450, tiszai fűt vékony 400—450, tiszai fűt közep 340—380, tiszai fűt vastag 260—280, fűzbot 190—200 ezer korona méter-másánként.

Idégen pénznekem legmagasabb ára június hó 1-én. Angol font 349.170 K, dollár 71.775 K, francia frank 2335 K, szerb dinár 1263 K, lengyel zloty 6750 K, román lei 322 K, olasz lira 2745 K, német márka 17.041 K, osztrák schilling 10.113 K, svájci frank 13.865 K. — **Arany- és ezüstpénzek:** 20 koronás arany 287.000 K, ezüstkoronás 5500 K, ezüst forintos 15.000 K, ezüst ótkoronás 29.000 K.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.** Felelős szerkesztő: **Perlyai György.** Főmunkatárs: **Meskó Zoltán.** Társzerkesztő: **Vasadi Balogh György.**

Felelős kiadó: **Bak Imre.**

Ha Jó **PONYVÁT, ZSÁKOT**

akar vásárolni, **FISCHER J. r.-t. ponyva- és zsák-kerjén** árajánlatot a 45 éve fennálló **gyáratól, Budapest, Nádor-u. 31-33.**

Törlesztéses kölcsönt

harcincöt évre,
avagy

rövidlejáratú kölcsönt

két-öt évre

tagjai számára gyorsan
és előnyösen kieszaközöl

az

Orsz. Gazdakör Tagjainak
Aruforgalmi Szövetkezete
Budapest, V., Nádor-utca 12. szám.Pálínkafozó- és mosóüstök vörösrézből.
RÉZGALIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR
szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű
Chaudoir és Csepel W. M. védjeggyel

szólópermetezők

legolcsóbb gyári
áron beszerezhetők:SZONTÁGH PÁL rézárú-
gyár Bpest, IX., Üllői-út 19.Levelek és rendelések gyors
és pontos ellátése miatt TERÉNYI SAMU cég-
főnök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

A világhírű eredeti angol THE CHAMPION

kerékpárokat melyen leszá-
llítva havi 300.000 kor. rész-
letre, kerékpáralkatrészeket,
lámpa, lánc, pedálokat nagy-
bani gyári áron szállítunk.Kötés gumí 98 ezer, belső gumí 30 ezer K-tól.
Láng Jakab és Fia kerékpárnyereskedők, Buda-
pest, József-körút 41. Nagy képes árjegyzék ingyen.Mindenféle gazdasági szakkönyv, szépirodalmi munka, színmű legjobban a
„Vasárnap” könyvostálya Budapest, VI., O-utca 10. után szerzethető be.RUHÁZATI
SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

»HANGYA«

vidéki szövetkezeteiben
szerzetheti be!

*

Tartalékpénzek legelőnyösebben mint
árúdlégg v. központnál
folyószámla- gyűmölcsöz-
betétek a HANGYA tethek!

Ékek, ekealkatrészek,

boronák, kapálóékek, fűkaszalók,

marokrakó és kévekdítő aratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gözcséplőkészletek,
szecsakavágók, répavágók, darálóok,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerzsám a„HANGYA” mezőgazdasági
géposztályánál
szerzethetők be legutányosabban.Ne csak magunk olvassuk a magyar gazdák, földművesek és kisparosok legjobb naplapját az
UJ BARÁZDÁT és a legzsébb
hetilapját a VASÁRNAPOThanem buzdítsunk másokat is arra, hogy lapjaink olvasótáborához csatlakozzanak. Gyűjtésünk előfzétő-
ket! Minden új előfzétő egy új katonái jelent a nemzetiségforgatók frontjával szemben! Lapjaink olvasó-
táborához csatlakozni, minden önérték magyar ember hazafias kötelessége.

Szövetkezeteink figyelmébe!

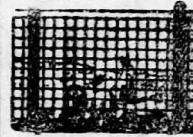
Elsőrendű színbőröböl készült férfi-, női- és gyermekcipők,
box- és sevrőbőröböl, továbbá munkásbakancsok a legjobb
minőségben a legutányosabb napiárakon szerzethetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárusostályánál.

Hungária dróttónal olcsó és jó.

HAIDEKKER SÁNDOR R.T.

Budapest, Üllői-út 48/27. Flók: Fő-utca 59.

Árak:

m²-ként 6.800 K

közepes 12.400 K

erős ... 23.000 K

és forgalmi adó.

Közbenő min-
ségels kaphatók

Kérjen ingyen képes árjegyzékét és mintát.

Szakorvosí-rendelő vér- és nemibetgek
részére. Ez őst salvarsan-oltást.

Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. I. (Rókussal szemben.)

Dr. Héray Andor

«Orsz. Földbirtokrendező Bíróság» által engedélyezett

ingatlanforgalmi és üzletértekesítő Irodája,

Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.

Törvénszékileg bejegyzett cég.

Vegye meg

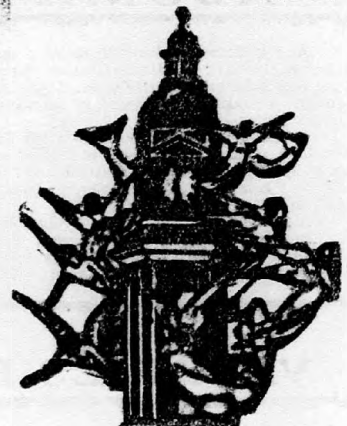
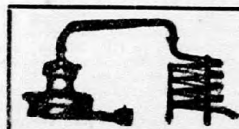
a páratlanul gazdag tartalommal megjelenő

„UJ BARAZDA”

politikai napilapot.

Minden lapárszfónál és «Hangya»
szövetkezeti boltban k a p h a t ó.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leg-
gyorsabban önt és szállít az Orsz. Harang-
szakértői Bizottság felügyelete mellett a
HARANGMŰVEK R.T.
„ECCLESIA” ALAPITÁSAKözponti iroda: Budapest, Berliini-tér 2. sz.
(Bejárat Gyár-utcből.)

Máthé

András

vörösréz-

árugyár

Újpest,

Károly-u.

11. szám. Tlf.: Újpest 23. — Pálínkafozó üstöklet,
flomított készületek és vörösréz mosósütöket a leg-
primébb kivitelben állandóan r a k á t á r o n tartok.

Gőzcséplőgarnitúrák:

Egy 6 lóerejű gőzcséplő-
készlet, Magyar Államvasuti gyárt-
mány,egy 4 lóerejű gőzcséplő-
készlet, Hofherr-Schranz gyárt-
mány,egy 4 lóerejű cséplőkész-
let, Első Magyar Gazdasági Gépgyári
gyártmány,egy magánjáró gőzcséplő-
készlet, 5 lóerejű és
(szalmakazalozó),
egy elevátor (Hofherr-Schranz
gyártmány).

Ezek a gépek

gabonatorlesztésre is

kaphatók, kényelmes fizetési fel-
tételék mellett. Megrendelésnél
előleg nem fizetendő, részletes
ajánlattal díjtalanul és készséggel
szolgálunk. Levélcím:Kellner Antal és Fia,
Budapest, Berliini-tér 4.